

משרד
התרבות
והספורט

עיריית כרמיאל

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

גליון מס' 106 | יולי 2021
לקבלת עתון לחצו **VIP**

עמותת ארגון
המדריכים והיוצרים
לריקודי עם

3 מופעי ענק באמפיתאטרון

מופע פתיחה: שלומי שבת מארח את עברי לידר | המופע המרכזי "קצת אחרת" - קצב, מוסיקה והומור ישראלי ומופע נעילה: "מעגלים" ערב של קהילות ותרבויות בניגונים ובתנועה. בהשתתפות אלפי רקדנים מרחבי הארץ ומיטב אמני הזמר.

הרקדות ללא הפסקה

שלושה ימים של ריקודים מכל הזמנים, ריקודים נשכחים, מעגלים, שורות וזוגות בשילוב סדנאות יוצר בניהולו של ירון כרמל.

טקס פרסי המחול הישראלי

הטקס יערך זו השנה השלישית, בו יוענק פרס מפעל חיים בשני תחומים: מחול ישראלי לבמה וריקודי עם.

תחרות היצירה בריקודי עם ישראליים - שלב הגמר

כ-50 יוצרים הגישו מועמדות, מתוכם נבחרו 12 ריקודי הגמר ע"י וועדת שיפוט מקצועית. מי יהיו הזוכים? מה יהיה ריקוד הבא ברחבה? חדש השנה! התחרות תשודר בשידור חי ברשתות החברתיות ותוכלו להצביע.

מצעד המצעדים

אלפי רוקדים מהארץ ומהעולם הצביעו ובחרו: מה הריקוד האהוב ביותר בכל עשור למדינה. אירוע נוצץ בהשתתפות אלפי רוקדים, אמנים אורחים והפתעות.

מתחם נשים

יום מהנה של אנרגיות מטורפות ומעצימות.

כרמיאל

מחול כרמיאל

Karmiel Dance Festival

27-28-29 ביולי 2021

לפרטים וכרטיסים טל. 04-9881111 רכישה באתר www.karmielfestival.co.il

כרמיאל. מרכז החיים בגליל

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

עמותת ארגון המדריכים והיוצרים לריקודי עם

גליון מס' 106 | יולי 2021

לקבלת המגזינים לתיבת האימיל שלך אנא הצטרף כ-VIP

- מו"ל "רוקדים נרקודה", בשיתוף המכון לריקודי-עם (ו.ס.ו), ארה"ב, נשיא: בוב לוין, יו"ר: טד קומט
- עורכים: ירון מישר, רות גודמן, דני עוזיאל
- חברי מערכת: שני קרני אדוקולסי, הוני גולדפיין, בני לוי, יהודית פיקסלר, רות שנברג, ציפי שרגאי
- עריכה גרפית: אנה קדרי
- המערכת: רוקדים, דרך משה דיין 96/35 תל אביב 67320 טל: 052-5620447 פקס: 03-5614651 דוא"ל: rokdim@rokdim.co.il אתר אינטרנט: rokdim.co.il

למנוי לחץ כאן

ירון מישר

רות גודמן

דני עוזיאל

קוראים יקרים,

רק התחלנו לחזור לשגרת הריקודים והנה הקורנה חוזרת אלינו בגדול ומאיימת להשביתם שוב. אנו תקווה שנדע להמשיך לרקוד גם עם מגבלות ושכולנו נשמור על עצמנו, כי זה הכי חשוב.

"גלגלי הפסטיבלים" כבר מתגלגלים במלוא המרץ אבל איום המגפה עדיין כאן ונוכח. לעת עתה פסטיבל כרמיאל אמור להתקיים בתאריכים 27-29.7, ופסטיבל אשדודאנס ב-16-19.8. אנו מקווים שיתקיימו לפי התוכנית.

אתר "**רוקדים-נרקודה**" שנפתח לפני פחות משנה ממשיך להתפתח עם מתכנת נאמן וקשוב שאני חייב לו המון המון תודות. תודה רבה לך **אמנון בן דוד!** אנחנו נמשיך בפיתוח ובהכנסת כל הכתבות מהעיתונים הקודמים, אך זה יקח הרבה יותר משנה שלמה.

כאן המקום להזכיר ולהודות לכל אחד מכם המנויים, על התמיכה והפרגון. מנוי ה-VIP שלכם הוא הכח המניע. תודה לכם!

בעיתון הפעם שלל כתבות מעניינות ביותר:

- **מיכאל מירו** משוחח עם **יניב הופמן** - דור שני לכוריאוגרפים מוכשרים מבית הופמן. יניב פונה לכיוונים חדשים וחדשניים ומביא ניחוחות של מחול מורדני-מקצועי אל להקות מחולה. הוא יודע, לא רק לרקוד, אלא גם לחשוב, לדבר, להסביר ולנמק. כדאי לקרוא.
- לפני שנה נפרדנו מ**מדב זעירא**, המיסד והבעלים של חברת התקליט-חיפה. דב היה חבר קרוב שלי, איש תרבות בנשמתו, אשר שילב עסקים עם תרבות, כשריקודי העם והתרבות הישראלית חשובים לו ביותר. דב תמך וסייע רבות בהשגת הרשאות מחברות התקליטים לעריכות המוזיקאליות שאנו מבצעים בריקודי עם. יהיה זכרו ברוך.
- **יהביט** - מי שעוד לא שמע על הטרנד החדש, מוזמן לקרוא את כתבתה של **דניאל שקופ**, על סגנון חדש ב"ריקודי עם"? או אולי ב"זומבה"? ריקודי העם שהתחלו במעגלים של "כתף אל כתף", עברו לריקודי מעגל עם אחיזת ידיים, אחר כך ל"יחידים במעגל" והנה אנו כבר בסגנון חדש של "מסיבת כושר" (יהביט). האם הטרנד החדש יפגע בריקודי העם כפי שהכרנו וחלמנו, או דווקא יחזיר אלינו רוקדים שפרשו?

● **דוד בן אשר** משוחח עם **רעיה ספיבק** מדור המייסדים, שעסקה רבות בריקודי ילדים. בשנים האחרונות אנו עושים מאמצים גדולים לראיין כמה שיותר אנשים שפעלו והשפיעו בתחום ריקודי העם. אנו מרגישים חובה לתת להם במה להשמיע את קולם.

● **דוד בן אשר** גם הציץ והתלהב מפעילותו של **יוסי תפילין** שעובד שנים רבות עם כבדי ראייה ומביא להם את בשורת ריקודי העם. כל הכבוד!

● **ריקוד החודש** שלנו הפעם הינו "חפץ חיים" של **אורלי שמש**. מי זו אורלי, איך חובר הריקוד, מילות השיר וצעדי הריקוד - הכל במדור זה.

● **החוויות של אלכס** הפעם על אירוע יוצא דופן - חגיגת הגבורות (80 שנה) של **משה תלם**. מאות רוקדים באו לחבק את משה, לרקוד איתו ועם תזמורת הריקודים, לברך, לפרגן ולהיזכר בימים היפים של הקיסריות, ההרקדות באוניברסיטאות תל אביב ובר אילן ובכל פעילותו הברוכה של ה"חקלאי מרשפון".

קריאה מהנה

ירון מישר, רות גודמן ודני עוזיאל - עורכים.

רוקדים NIRKODA
גליון מס' 106 | יולי 2021

3 מופעי ענק באמפיאטרון
המופע המרכזי "קשת אורז" - קונצ'רטו לריקודי עם ומוזיקה ישראלית ופסנתר ג'ורג' ג'ורג'יני
קונצ'רטו לריקודי עם ומוזיקה ישראלית ופסנתר ג'ורג' ג'ורג'יני
המופע המרכזי "קשת אורז" - קונצ'רטו לריקודי עם ומוזיקה ישראלית ופסנתר ג'ורג' ג'ורג'יני

הרקדות ללא הפסקה
שלושה ימים של ריקודים מכל הזמנים וריקודים ומוזיקה ישראלית ופסנתר ג'ורג' ג'ורג'יני

טקס פרסי המחול הישראלי
הטקס יתקיים ב-10 במאי (השבת) ב-19:00 בבניינים
המרכזיים של המחול הישראלי

תחרות היצירה בריקודי עם ישראליים - שלב הגמר
כ-50 יוצרים ממועדות, מכלים ובתי ספר לריקודי עם יוצרים יצירות חדשות ומתמודדים על הזכייה בגביע
הממלכתי של המחול הישראלי

מצעד המצעדים
אלפי רוקדים מרחבי הארץ יתחילו הופעה ב-19:00
במרכז המועדונים של המחול הישראלי

מתחם נשים
יום נשים של אגודת המחול הישראלי

פסטיבל מחול כרמיאל Karmiel Dance Festival
27-28-29 ביולי 2021
www.karmiefestival.co.il

לפרטים וכרטיסים: 04-9881111 | כניסה חופשית
כרמיאל, מרכז החיים בגליל

The World of
Jim Gold International

טיולי פולקלור בינלאומיים של ג'ים גולד 2021-22

אלבניה וקוסובו

הטיולים שלנו מיועדים לחובבי
פולקלור, גם כאלה שאינם
רוקדים ולכל אדם האוהב
טיולים ולתרבות
www.jimgold.com

1-11 מאי 2022 עם אפשרות לתוספת גם 11-13
בהדרכת לי אוטרלוט

<https://www.jimgold.com/folk-tours-2/albania-2022/>

יוון ואיי יוון

רומניה

9-22 באוקטובר 2021

בהדרכת ג'ים גולד או לי אוטרלוט

<https://www.jimgold.com/folk-tours-2/greece-october-2021/>

24 לאוקטובר עד 6 בנובמבר 2022

כליזמר וטיול פולקלור

בהדרכת ג'ים גולד עם ננסי הופמן ולי פרידמן

<https://www.jimgold.com/folk-tours-2/romania-2022/>

מידע נוסף כאן:

www.jimgold.com

NOW ON ZOOM!

8, 10 & 12 AUGUST

2 0 2 1

Moshichol Europa

WITH GUEST TEACHERS

SHMULIK
GOVARI

SHLOMO
MAMAN

YUVAL
TABASHI

ILAI
SZPIEZAK

HILA
MUKDASI

MARCELO
MARIANOFF

ANDRÉ
SCHOR

GABO
MIRKIN

WANTED:

ISRAELI DANCE TEACHERS

London's Israeli Dance Institute is now recruiting dance teachers for classes and performing groups in North West London and in the UK. If you will be in the UK from October 2021 and are interested, please get in touch with us!

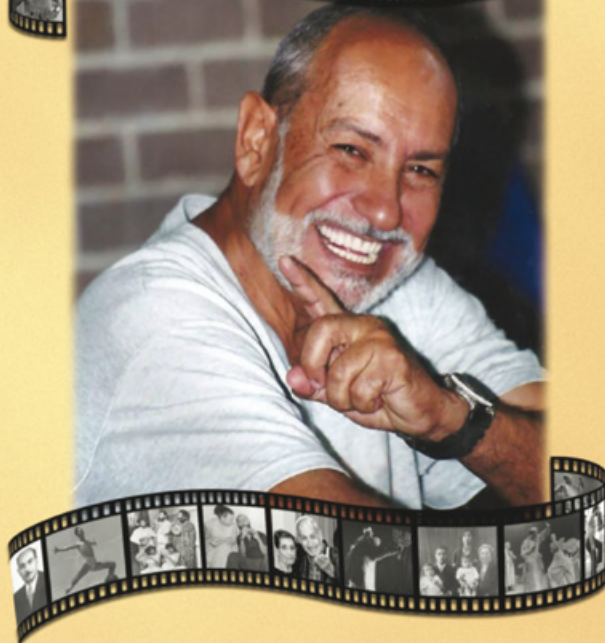
BOOK AT idi.org.uk

ENQUIRE AT info@idi.org.uk

Moshiko's Autobiography

Moshe (Moshiko) Itzhak-Halevy

Dancing Against the Flow

Moshe Itzhak-Halevy (Moshiko) was born in 1932 in the Manshiye area, to parents who emigrated from Yemen.

At 17 he discovered dance in all its varieties – he studied at Mia Arbatova's dance school and was counted among the founders of the first dance troupe in the IDF, as well as a primary dancer in the "Li La Lo" and "Do Re Mi" theaters. He later joined the Inbal troupe as a dancer and participated in its success in Israel and worldwide.

Moshiko established the HaPaamonim troupe and served as artistic director to the minority troupes. In the early '70s he was an assistant to Sara Levi-Tanai in Inbal. After Inbal, Moshiko traveled to the United States where he worked until his return to Israel in 1990, with 240 dances he'd composed under his belt, as well as a large number of melodies.

"Dancing Against The Flow" is Moshiko's personal and professional story, written by his own hand; the life story of a man whose early circumstances and many pitfalls not only withheld the promise of success, but challenged him to give up his dream. His talent and optimism ultimately led to the fulfillment of his dream and his success both in Israel and around the world.

To this day Israeli folk dances fill Moshiko's life with dance, choreography, writing and composing. Moshiko is one of the most respected and popular creators in the field of Israeli folk dances, which continues to evolve on a daily basis, and he continues to bestow his love and talent upon the general public with tremendous energy.

**ORDER THE PAPERBCK INTERNATIONALLY
FROM YOUR LOCAL BOOKSTORE**

or

**BUY THE KINDLE eBook
DIRECTLY FROM AMAZON**

https://www.amazon.com/Dancing-Against-Moshe-Moshiko-Itzhak-Halevy-ebook/dp/B08V3FTFJ2/ref=sr_1_3?dchild=1&keywords=moshiko%27&qid=1624997132&sr=8-3

מיכאל מירו

רוקדים ישראליות

מיכאל מירו משוחח עם יניב הופמן

צילום: לואיז גרין

טכניקה למחול הישראלי לבמה. זה מה שהוא פיתח וזאת הייתה השאיפה שלו.

כשאימא שלי, **שוקי הופמן**, פתחה את "מחולה", היא הכניסה המון טכניקה לשיעורים, כולל לרקוד מחול מודרני ובלט קלאסי. באמת להשתבח. לא להישאר במקום הקצת חובבני, אולי הפשוט יותר, ואולי גם ההמוני יותר. כן למקצע את היכולות הטכניות. ברגע שמתמקצעים, הרצונות, השאיפות והדרישות עולים, גם של הרקדנים וגם של מי שמלמד אותם. כי ברגע שאתה מלומד ויודע עם הגוף, עובד קשה מאוד על הגוף, אז לא מספיק לך לעשות צעדת "שיכול חילוף" או צעדת דבקה. אז אתה מחפש, דברים יותר מתחדשים, יותר משתנים, יותר קשים, יותר מאתגרים.

בין היתר, האנשים העובדים עם רקדנים ברמה גבוהה, נדרשים כל הזמן להביא להם אתגרים חדשים. זה מה שנראה לי שאימא שלי חשה באותן שנים. תמיד היו לה הלהקות הכי טובות בארץ מבחינה טכנית. זה דבר ידוע ש"מחולה" במשך שנים הייתה מובילת ה"סצנה" בתחום המחול הישראלי, ומי שרקד ב"מחולה" היה נחשב לבעל טכניקה מאוד, מאוד גבוהה.

אנחנו כילדים של שוקי, המשכנו בדרך הזאת, כך גם

ש לום לך יניב הופמן, האם נכון לומר שנולדת אל עולם המחול?

כן נולדתי לרקוד. נולדתי לאימא רקדנית וכוריאוגרפית ולאבא אקורדיוניסט. הם עבדו בלהקת "הורה ירושלים" והפכו להיות המנהלים של הלהקה ושל בית המוסיקה בירושלים. אימא הייתה אחראית על המחול בירושלים. ב-1988 הם ממשו את חזונם ופתחו את "מחולה", בית ספר גדול למחול בעיר. בשנים שהייתי ילד רקדתי ב"הורה ירושלים". כשגדלתי עברתי לרקוד ב"מחולה". מגיל 18 אני עובד, רוקד, מלמד ויוצר כוריאוגרפיות ב"מחולה". שם גם הכרתי את אשתי דורית. ב"מחולה" עובדות ורוקדות גם האחיות שלי יעל ונעה וזה הסיפור בקצרה.

זאת אומרת שלא רק אתה, אלא כל המשפחה, היא סביב המחול. יפה. בוא תספר על העבודה שאתה עושה?

תראה, אני גדלתי במחול ישראלי, ב"הורה ירושלים", לאימא שהיא כוהנת מחול ישראלי. אבל "הורה ירושלים" תמיד נחשבה ללהקה ברמה טכנית גבוהה. זה גם ה"כר" שעליו אימא שלי גדלה. היא תמיד העריכה וסגדה ליונתן כרמון שהיה הראשון שהכניס הרבה

יניב הופמן

יניב עם אשתו דורית ואמו שוקי

גיא הופמן - הדור הבא

התשובה שלי הייתה חד משמעית "כן". ואז הייתה איזו שהיא התנגדות של אנשים שאומרים ככה: "אתם לא עושים פולקלור. זה לא פולקלור ישראלי מה שאתם עושים". אז אמרתי להם: "אוקי, זה מה שאתם אומרים כשאתם בארץ. אבל שם כשהם רואים אותנו, הם יודעים שאנחנו ישראלים, הם יודעים שהמחול הוא ישראלי". אז שאלו אותי בתשובה: "אם תכבה את המוסיקה ותשים אותה על 'מיוט' (מצב שקט) אז עדיין ידעו שהמחול ישראלי?". אז אמרתי: "תשמעו, זה כמו שמכל עם אחר אם יורידו את המוסיקה ויורידו את התלבושות, אז אני גם לא יודע אם תדעו מאיזה עם זה". ברור שמכלול המרכיבים זה חשוב, אבל כן יש משהו ישראלי אצלי. אני יכול להגיד שעם כל העכשוויות, יחסית לז'אנר הזה אני נחשב מאוד עכשווי, עדיין תמיד יש חיבור בנושאים. למשל הריקוד שזכה בפסטיבל כרמיאל בארבעה פרסי מחול נקרא "אל עיר אבנים". הריקוד מספר על ירושלים. אני גדלתי בירושלים של פיגועים ומתח, בין חול לקדושה, בין עוצמה ונצחיות ליום יום סזיפי. כך גם בנוי הריקוד. הריקוד הוא לא פולקלור, יש בו תיפופים, הרמות וקפיצות, דברים יותר מתקדמים מבחינה טכנית. יחד עם זאת הוא זכה בכל הפרסים והוא מרגיש ריקוד ישראלי עד כדי כך שבחרו בו לטקס הדלקת המשואות

גדלנו. אז גם אני וגם אשתי **דורית** אותה הכרתי ב"מחולה" והאחיות היותר קטנות **יעל ונעה** וכל המורים האחרים שהם רקדנים שהפכו עם השנים לכוריאוגרפים - כולם עברו ועוברים את המסלול הזה של "להיות רקדנים מקצועיים". לכן הכיוונים שאנחנו הולכים אליהם הינם תמיד עם המון מחול מודרני ומחול עכשווי בפנים.

יש כל הזמן את הזיקה הזאת, את הקפיצה בין המחול הישראלי, לא יודע אם לומר פולקלוריסטי, כי זה לא פולקלור, אבל מחול ישראלי, מודרני ועכשווי. למה זה ישראלי? מכל מיני סיבות. לא רק בגלל שזה צעדי פולקלור. זה יכול להיות הנושאים, זה יכול להיות התלבושות, זה יכול להיות השירים וזה יכול להיות משהו באוריינטציה שמרגיש ישראלי. קודם כל מעצם זה שאנחנו ישראלים, חיים בישראלים ומרגישים כישראלים. זה יכול להיות ריקוד על מתחים שיש, על פיגועים שיש, דברים מאוד "ארץ-ישראלים", על נופים ועל טיולים. אז גם אם זה לא בא בצעדי הורה, זה עדיין נולד כיצירה ישראלית.

זה בדיוק מה שאני רוצה לשאול אותך: מהו מחול ישראלי? מהם הפולקלור, המורשת והתרבות שלנו?

בפאנל שהיה בקיץ בפסטיבל אשדודאנס נשאלתי האם כשאני אופיע בחו"ל עם להקה שלי ועם ריקוד שלי, האם ידעו שאנחנו מישראל? האם ירגישו שזה ישראלי?

יניב הופמן ב"קציר". צילום: תומר הלפרין

"ברגע שמתמקצעים, הרצונות, השאיפות והדרישות עולים, גם של הרוקדנים וגם של מי שמלמד אותם. כי ברגע שאתה מלומד ויודע עם הגוף, עובד קשה מאוד על הגוף, אז לא מספיק לך לעשות צעדת 'שיכול חילוף' או צעדת דבקה"

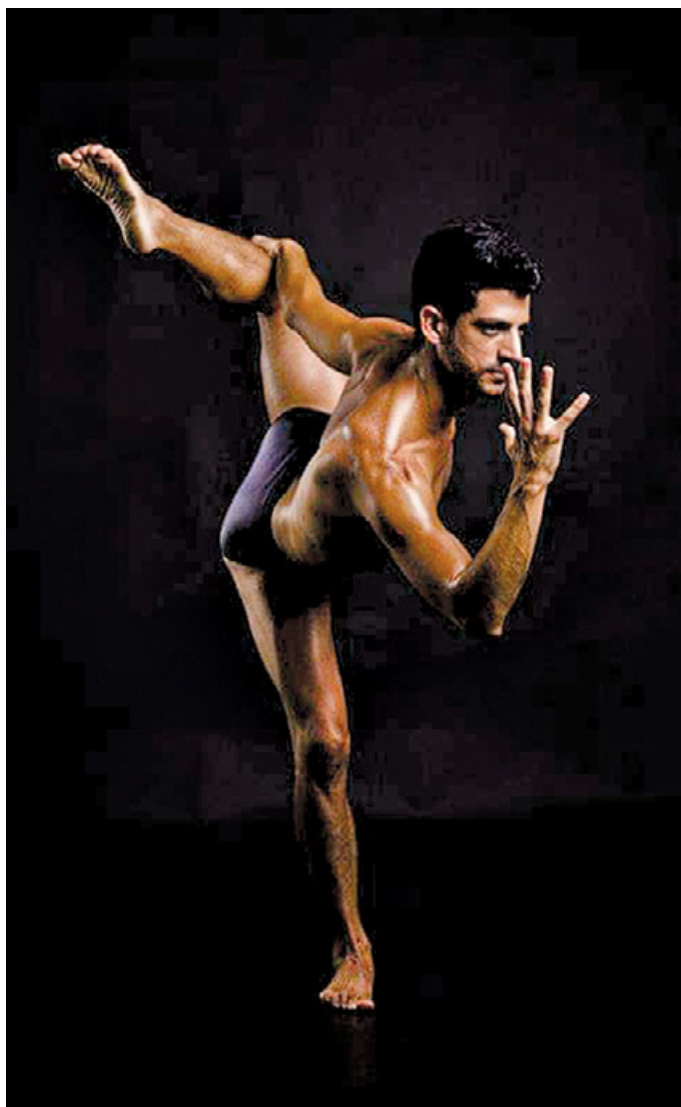
אני פשוט רוצה לשמוע את עמדתך כי זה מאוד מעניין. אתה בעצם אומר ש"מה שאני חווה פה זאת הישראליות שלי"

נכון, אמרת את זה יפה. ופלוס תחבר את האני העצמי. אנחנו בדור שעבר מ"קולקטיב" ל"אני". את זה אמר שלמה ארצי, אבל אני מאוד אוהב את זה. אם השירים שהוא גדל עליהם, זה היה תמיד על "הם" בהתחלה, ואחרי זה "אנחנו". עכשיו הדור אומר "אני ואני": אני מרגיש, אני כותב, אני מדבר.

זה אותו הדבר במחול. זה בסדר, לא צריך להתנגד לזה.

בהר הרצל. זה היה ב-2002 או משהו כזה. זאת אומרת שאני מנסה להגיד, שהנושאים שאני בוחר, לעשות ריקוד על ירושלים ועל היום-יום של ירושלים, מה יותר ישראלי מזה? אז אם מישהו בא וטוען שזה לא מחול ישראלי כי זה לא פולקלור, יש בעיה עם התזה, עם הגישה הזאת. עניתי לך? או לא?

מדגמן מחול. צילום: אלעד דוד

מתוך חזרות. צילום: דורית הופמן

צילומים: תומר הלפרין

"אנחנו בדור שעבר מ'קולקטיב' ל'אני'. את זה אמר שלמה ארצי, אבל אני מאוד אוהב את זה. אם השירים שהוא גדל עליהם, זה היה תמיד על 'הם' בהתחלה, ואחרי זה 'אנחנו'. עכשיו הדור אומר 'אני ואני'"

מחול פולקלוריסטית, להיפך. אני לא רוצה להיות שם כי אני לא אוהב תבניות ואני לא אוהב הגדרות. אני להקת "מחולה". להקת "מחולה" עושה מחול עכשווי ישראלי. בתוך זה אני כן שוזר תמיד, מתוך כבוד שלי לפולקלור, גם יצירות אתניות, אותנטיות או פולקלוריסטיות. גם במופע "אוריינטציה" היו למשל איזה ארבעה שחזורים של יצירות אתניות, כולל אחת שאימא שלי עשתה ב-1980. תחשב לבד, עברו איזה ארבעים שנה. אני תמיד נותן כבוד גם לשחזורים, יש לנו המון כבוד לשחזורים.

אתה מבהיר את עמדתך בצורה מעניינת. אתה נולדת לתוך מציאות מסוימת. כשהתחלת ב"הורה ירושלים", אתה התחלת עם ריקודי העם המוכרים והיום אתה אומר שקרה לנו משהו בחברה וזה מאוד מעניין. עברנו מ"אני בקולקטיב" ל"אני", איך אתה מרגיש עם זה? יש לך געגועים למה שעשית בשנים שעברו, למה שגדלת עליו בעבר?

אם ניקח את ריקודי ההורה של פעם, אז היה כזה של "אנחנו". מעגלים וידיים ושורות והכל מאוד קולקטיבי, אין אינדיבידואל כמעט בכלל. במחול העכשווי, שהוא גם בינלאומי, לא רק שלנו, יש המון אינדיבידואליות גם הנושאים הופכים להיות אישיים. זה בינו לבינה, בינו לבינו, בינה לבינה לא משנה. וזה דברים של רגשות, של תחושות, דברים שבאו מעולם המחול המודרני, ללא ספק. על זה תלביש את המצלול ואת השיר הישראלי.

למשל השנה עשיתי מופע שנקרא "אוריינטציה". זהו מופע שלוקח את המחול העכשווי ומלביש אותו על מוסיקה אוריינטלית. מיד כשאתה לוקח מוסיקה אוריינטלית, זה משנה לך מן הסתם את איך שאתה בונה את הריקודים. זה מכוון אותך לאן שהוא. אני רציתי לעשות חיבור, לא ללכת למקום האתני האותנטי. רציתי לחבר מחול עכשווי על מוסיקה אוריינטלית ויצא מאוד מאוד מעניין.

המופע כל כך הצליח בפסטיבל אשדודאנס, שכבר הזמינו אותו לעוד תיאטראות. אז אם זה מצליח אז יש כאן אינדיקציה שיש לזה קהל ושזה אולי גם טוב. גם זה משהו שעלה בפאנל באשדוד. מישהי אמרה: "האם אנחנו מרמים את הקהל כשאנחנו אומרים שזה מחול פולקלוריסטי?". אני אף פעם לא קראתי לזה להקת

צילום: תומר הלפרין

לזרום עם הקדמה. זאת אומרת אני מסתכל על זה הפוך ממה שנאמר בפאנל.

אם להקה כמו להקת "מחולה", שהיא להקה מצוינת, מצליחה לשמר יצירות פולקלור ברמה מאוד גבוהה של ביצוע, זה דווקא מחמיא לפולקלור וגורם לאנשים שמעריכים את "מחולה" בגלל העכשוויות שלה, להיחשף לפולקלור. דווקא לא להסתכל עלינו כארכאיים. המון פעמים הקהל הצעיר שמסתכל על להקות פולקלור או על דיוני פולקלור, כמו שהיה בפאנל באשדודאנס, אומר לי: "מה זה השעמום הזה? מה זה החטיארות הזאת? יאללה תתקדמו". ככה הם מסתכלים על זה. כשהם מסתכלים על מופע של "מחולה" הם לא מסתכלים על זה ככה. זה דווקא הניצחון. להביא את הפולקלור, להנגיש אותו לחברה הצעירים. כי הוא מונגש ברמה מאוד, מאוד גבוהה. לא להישאר עם זה של פעם אלא להפוך אותו לאטרקטיבי ועכשווי להיום. בעיני דווקא זאת המשימה. אם היו מבינים את זה כל מיני אנשים שמנסים להחיות את הפולקלור, כי גם על זה דובר בפאנל: "בואו תעזרו לנו להחיות". קודם כל, למה צריך להחיות. אם צריך להחיות, סימן שהוא מת. ואם הוא מת, צריך לנסות להבין למה הוא מת. יכול להיות שהדרך להחיות אותו היא זו שממיתה אותו.

אני רוצה לצטט לך דברים שאמר יגאל אלון: "עם שאינו יודע את עברו, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל". מה שאתה אומר הוא שאתה לוקח את העבר.

אני לגמרי שם. אני חושב שאני מאוד, מאוד משמר את העבר ומכבד את העבר. אני רק מוצא את הדרכים

צילום: לשכת בית הנשיא

קודם כל אני בן אדם שיש לו המון ערך לנוסטלגיה. אני אגרון. אני שומר את כל האלבומים, הצילומים וקלטות הוידאו ואני מעלה בפייסבוק הרבה זיכרונות. יש לי אלבומים מכל השנים. לא כולם כאלה סנטימנטליים להיס-טוריה שלהם ולעבר שלהם הפרטי והלא פרטי. אני הוא זה ששומר להורים את כל הדברים ותמיד יודע. אימא שלי תמיד שואלת אותי מתי היה אירוע ואני תמיד יודע להגיד לה. יש לי המון ערך לעבר ולהיסטוריה. יחד עם זאת אני אדם שמאוד נוטה להתקדם ולא לקפוא על השמרים. אני כל הזמן חושב קדימה איך להתחדש,

מתוך יצירה "גם בנים רוקדים", הוריאוגרפיה: יניב הופמן. צילום: דורית הופמן

אבל בעיני, אנחנו משיגים את זה ממקום אחר ועם ערך הרבה יותר גדול.

יניב הופמן, האם תסכים למשפט המסכם "אני משמר את העבר אבל בונה גם את העתיד"?

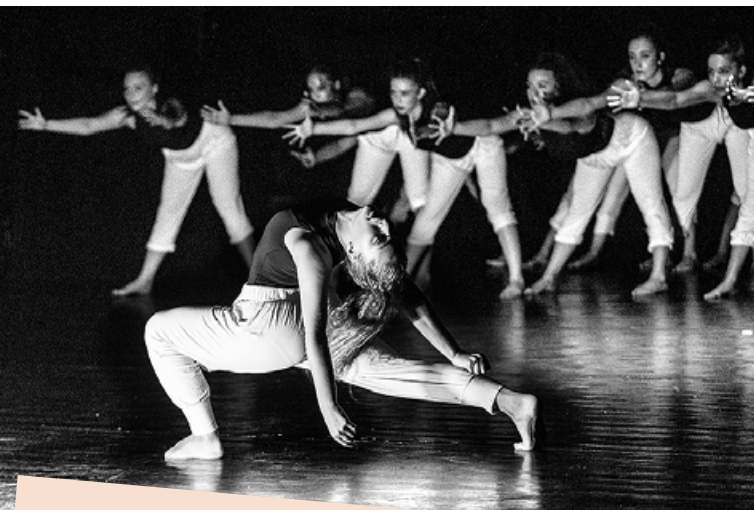
מאוד ורסטיליים הלומדים לאהוב פולקלור ישראלי. מדובר כאן על מאסה גדולה של רקדנים צעירים ולא על איזה שלושים רקדנים, נאמר את זה בהומור, שבחרו ללמוד פולקלור ישראלי. בעיני זה ההישג. אז נכון שאין לנו להקת פולקלור אחת מובהקת שעושה רק פולקלור,

האטרקטיביות להביא אותו לדור הצעיר כדי שהם ירצו להיות שם. אני לא רוצה להכריח אותם להיות שם. אני רוצה שהם ירצו להיות שם. "מחולה" היא רשת גדולה של בתי ספר למחול הפועלת בארבע ערים. בכל עיר יש כמה מאות תלמידים. בכל שנה יש ברשת כאלפיים תלמידים. אצלנו המחול הישראלי הוא חובה. זאת בניגוד למקומות אחרים שרק מי שנרשם ללהקת המחול הישראלי רוקד מחול ישראלי. בלהקת "מחולה" התלמידים מחויבים לעשות פולקלור. כל תלמיד ותלמידה שנרשמים למחולה, לומדים גם מחול ישראלי, גם פולקלור, גם פינות של הורה וריקודי הורה. הם לומדים את זה יחד עם הטכניקה של המחול המודרני והטכניקה של ה"היפ הופ". זה הופך אותם לרקדנים

"אני חושב שאני מאוד, מאוד משמר את העבר ומכבד את העבר. אני רק מוצא את הדרכים האטרקטיביות להביא אותו לדור הצעיר כדי שהם ירצו להיות שם.:

"ימי תשובה". צילום: דורית הופמן

מעולה, אמרת מעולה. אני אסיים בזה שרק בשנה שעברה עשיתי הפקה ענקית שנקראת "רוקדים שוקי". לקחתי את כל ארבעים שנות היצירה של אימא שלי, הבאתי את כל רקדני העבר וההווה של "מחולה", כולל בוגרי "הורה", ושחזרנו את שש עשרה העבודות הכי טובות שלה. זאת הייתה חגיגה לעבוד על הרוקודים האלה, לבצע אותם ולהופיע איתם באולמות גדולים בהיכל התרבות כרמיאל, בתיאטרון "סמולרש" ובהיכל אומנויות הבמה בהרצליה. מדובר במאות רבות של אנשים שבאו לצפות במופע וזה עלה ביו-טיוב ותועד בסרטונים. מה זה אם לא שימור? ארבעים שנות יצירה של פולקלור ישראלי משובח, ברמה טכנית גבוהה. עבדנו על זה קשה. לקחתי את כל הרקדנים המודרניים שלי, רקדני "מחולה" של היום, וכולם רקדו שנה שלמה רק פולקלור ישראלי מתוך הכבוד ל"רוקדים שוקי". זה בדיוק זה. אין לי ספק שאני מכבד את העבר אבל מחבר את זה כל הזמן לדור של העתיד.

"בשנה שעברה עשיתי הפקה ענקית שנקראת "רוקדים שוקי". לקחתי את כל ארבעים שנות היצירה של אימא שלי, הבאתי את כל רקדני העבר וההווה של "מחולה", כולל בוגרי "הורה", ושחזרנו את שש עשרה העבודות הכי טובות שלה"

ניב הופמן, מה אני יכול לאחל לכם, לרקוד ולשמוח ולעשות טוב גם לעצמכם וגם לאחרים.

עורכת אודישנים לרקדנים ורקדניות לשנת 2022 בחודש אוקטובר 2021

הלהקה ייצגה את ישראל ב-79 מדינות בכל רחבי העולם לאורך 40 שנות קיומה.

בשילוב טכניקה קלאסית וסגנונות מחול: מודרני, פולקלור ישראלי ועכשווי האווירה בלהקה כיפית חברתית מאתגרת ומעניינת

להרשמה ופרטים
בטלפון: 050-5516015 מוטי

להקת המחול הייצוגית של מדינת ישראל איילות הנגב סטודנטים בן גוריון בנגב

ובוגרים בגילאים 17 עד 26

ניהול אומנותי וכוריאוגרפיה: מוטי אלקיס.
טכניקה וניהול חזרות: אנטולי שנפלד

ירון מישר

תעשייה ותרבות ההולכים יד ביד

הצדעה לדב זעירא ז"ל - חברת התקליט

דב זעירא שייסד וניהל את חברת התקליטים "התקליט-חיפה", חבר פעיל בפדרציה הישראלית לתקליטים - IFPI, נפטר בינואר 2021.

דב, ידיד יקר שלי, היה תעשיין ואיש תרבות, הפיק תקליטים לריקודי עם וסייע רבות לריקודי העם כדי להסדיר חוקית את ההקלטות שהפקנו לריקודי עם, מול חברות התקליטים הגדולות - הקלטות המשמשות אותנו בריקודי העם עד היום. כתבה זו מוקדשת לו ולפועלו.

דב זעירא 19.3.1931 - 20.1.2021

התקליטים השונות. הן לא הבינו את הצורך ולא הסכימו לשינויים הכרחיים אלה.

היו אלה ימים של פריחה ל"תקליטים הלבנים" (תקליטים שנערכו מהתקליטים המקוריים ונמכרו בהשתלמויות בחו"ל) ול"קלטות ההשתלמויות" שהופקו גם בארץ, ללא רשיונות וללא תמלוגים לאקו"ם ולחברות התקליטים אך נתנו את הדחיפה הגדולה להתפתחותם של ריקודי העם.

בהתחלה היו נסיונות בודדים להוציא תקליטים לריקודי עם על ידי חברת "סי בי אס" (לימים "אן אם סי"), "מקולית" ואולי אחרות.

דב זעירא ז"ל הבעלים של חברת "התקליט חיפה" הפיק מספר תקליטים קטנים (מהירות של 45 סיבובים לדקה) ביחד עם **נחום היימן** וחמישיית גלבו (עמוס אלוני מוביל בחליל), אשר התאימו לריקודי עם, אך זה היה מעט מדי. החברה גם הפיקה גם את רוב התקליטים של להקת הגבעטרון, שרבים מביצועיה הנפלאים היו לריקודי עם.

בשנות ה-70 הציע **יונתן גבאי** ז"ל לדב זעירא להקליט ביצועים מיוחדים עבור החוגים לריקודי עם שהחלו לפרוח. שניהם יחדיו הפיקו 5 תקליטים מיוחדים לריקודי-עם בסדרת "הבה נרקודה" ועליהם 67 ריקודים בביצוע "התזמורת של עמוס אלוני" (הנגנים: עמוס אלוני - חליל; אלי

ש נות השבעים והשמונים היו שנים של פריחה ושג-שוג לתעשיית המוזיקה על תקליטי ויניל (תקליטי פלסטיק שחורים). אלה התקליטים הגדולים, "ארוכי הנגן", במהירות של 33.33 סיבובים לשנייה. זוכרים? המוזיקה מתקליטים אלה הועתקה למכשירי ההקלטה על סלילים מגנטיים ואחר כך על קלטות וכך שימשה אותנו בריקודי העם.

כולם הכירו את חברות התקליטים הגדולות "אן אם סי", "הד ארצי", "פונוקול", "ישראדיסק", "איסטרוניקס" ואחרות, אך היו גם חברות קטנות יותר וביניהן חברת "התקליט-חיפה". אנחנו, בריקודי העם אהבנו את המוזיקה המוקלטת ואת האפשרות להשתמש בשירים שנוגנו על גלי האתר ולכן הריקודים חוברו לצלילי שירים אלה.

כדי להתאים את השירים שעל התקליטים אל הריקודים שחוברו אז - הם חוברו על הלחן המקורי בלבד ולא על קטעי העיבוד המוזיקאלי, היה צורך להשמיט קטעי מעבר אלה - יפים ככל שהיו, לסדר הקדמה מתאימה לריקוד, להתאים את מהירות השיר כדי שאפשר יהיה לרקוד לצליליו ואת כל המוזיקה לריקודים לערוך יחדיו, על תקליט או קלטת מיועדים לעבודה בהקדמות, שכללו זמרים שונים, מחברות תקליטים שונות, הכל כדי שיתאימו לצרכים של תנועת ריקודי העם המתפתחת. עריכות אלה לא התאימו לכללים ולמדיניות של חברות

את דב
זעירא פגשתי
לראשונה
בחנות
של חברת
"התקליט",
חנות גדולה
של 3 קומות
ברחוב
בוגרשוב
בתל אביב,
שם נמכרו
תקליטים
מתוצרת
כל חברות
התקליטים.

שיתקיים בצורה חוקית ומסודרת. דב השתכנע וההסכם נחתם גם עם חברת "התקליט".

בהמשך הדרך היו עוד הרבה מהמורות וקשיים, במיוחד כאשר התחלנו להפיק דיסקים במקום קלטות והרצון של חברות התקליטים להפיק רווח משמעותי מענף זה, ללא הבנה אמיתית של התחום, הביא לסגירת חנות "רוקדים" והפסקת יצור הדיסקים והצילומים של הריקודים.

לשמחתי, ההפסקה היתה קצרה. התחלנו בדיונים כדי להסדיר שוב את התחום. ההתפתחות המהירה העבירה את מרכז הכובד ואת ההקלטות לאינטרנט (כמו שהן קיימות היום) והיה צורך בהסכמים חדשים.

דב תמך בכל ליבו בסידור מיוחד עבורנו וניסה לשכנע את כל חבריו בפדרציה הישראלית לתקליטים כדי שההסכמים יאושרו. דב לקח אותי אל ידידו **איציק אלשיך**, הבעלים של חברת "הליקון" כדי לשכנעו להסכים גם הוא להפצת מוזיקה לריקודי עם בדרך זו. האישור ניתן רק בעל פה, כי לחתום על דבר כזה היה מסובך מדי (עריכה של קטעי המעבר, שינויי מהירות וכו'). עד היום חברת "הליקון" משתפת איתנו פעולה ומאשרת לשידור ביטויב את הסרטונים של "רוקדים" עם המוזיקה שלה.

דב אהב את התחום שלנו ודיבר עבור תנועת ריקודי העם באסיפות הדיסקטוריון של IFPI ועם אנשי מפתח בתעשיית המוזיקה, כמו **פנינה אדרי** מ"אן אם סי" ועם רבים אחרים.

שיתוף הפעולה בינינו היה הדדי ויחד עם **שלמה ממן** עזרנו לו פעמים רבות בהפקות שונות ובפעילותו באינטרנט. דב אהב את ארץ ישראל ונפיה ואהב לשבץ בעטיפות התקליטים והדיסקים שהפיק, תמונות של להקות מחול בנופי עמק יזרעאל וארץ ישראל כולה. צילומי להקות המחול הופיעו גם על גבי תקליטורי DVD שהפיק.

דב קיבל ממני את מוצר הדגל של "רוקדים" - DVD

ספריית התקליטורים של דב זעירא

גרטלר - גיטרה בס; **מנולו קליינאוז** - גיטרה; **יצחק גלבר** - אקורדאון; **אסא גבריאלי** - תופים). הקלטות אלה משמשות אותנו עד היום ברבים מריקודי היסוד שלנו וביניהם: הורה נרקודה, הורה מדורה, צדיק כתמר, אל תירא ורבים רבים אחרים (ראו רשימה מצורפת).

בתחילת שנות ה-80, כאשר הוקם "מרכז ההקלטות לריקודי עם" (כיום "רוקדים"), הבנתי שיש לקבל רשימות ולהגיע להסכמים חתומים עם אקו"ם (בעלי זכויות היוצרים על השירים) ועם חברות התקליטים, שלהן הבעלות על פס הקול (ההקלטות). לאחר ההסכם הראשון, פורץ הדרך, עם "איסטרוניקס" (תודה גדולה למר **נח איתן** שהיה אז המנכ"ל ויצר את פריצת הדרך הזו), התחלתי לעבור בין מנכ"לי החברות השונות, כדי לחתום עם כולם על אותו ההסכם. זו היתה משימה מאוד קשה ומסובכת...

את **דב זעירא** פגשתי לראשונה בחנות של חברת "התקליט", חנות גדולה של 3 קומות ברחוב בוגרשוב בתל אביב, שם נמכרו תקליטים מתוצרת כל חברות התקליטים. קבעתי טלפונית עם דב, שבאותם ימים חילק את זמנו בין תל אביב לחיפה, וביום המיועד הגעתי למשרדו והצגתי בפניו את ההסכם ה"חריג" והמיוחד עליו חתמתי עד אז עם "איסטרוניקס" ו"הד ארצי".

דב שאל: "מה יצא לי מזה? מדוע להסכים למשהו שעל פניו נראה לא לפי הכללים הנהוגים וממש ללא פוטנציאל כלכלי לחברות התקליטים?". והאמת - כמה קלטות כאלה כבר אפשר למכור?

הנימוק המרכזי שהצגתי היה שריקודי עם הינו ענף תרבותי המתקיים "מתחת לרדאר" ויש צורך לאפשר

דב זעירא עם אפי נצר ועם רן אלירן

שם השיר	שם התקליט	לחן
שישו ושמחו	הבה נרקודה 3	שייקה פייקוב
יברכך	הבה נרקודה 3	ווינקרנץ דוד
קלו רגליים	הבה נרקודה 3	ספיבק יוסי
דבקה עוד	הבה נרקודה 4	שלמה שי
שם הרי גולן	הבה נרקודה 4	נעמי שמר
אנעים זמירות	הבה נרקודה 4	נצר אפי
בית חלומותי	הבה נרקודה 4	נעמי שמר
בת הרים	הבה נרקודה 4	נאמן אמיתי
גוזי לי	הבה נרקודה 4	אדמון ידידיה
דבקה גלבוץ	הבה נרקודה 4	עמירן עמנואל
קומי אורי	הבה נרקודה 4	נאמן אמיתי
הר וכו	הבה נרקודה 4	טטרי
הורה הבקעה	הבה נרקודה 4	זיגמן אברהם
הורה חדרה	הבה נרקודה 4	עממי
קוראים לנו ללכת	הבה נרקודה 4	נצר אפי
מזרה ישראל	הבה נרקודה 5	נאמן אמיתי
יש עת לעמל	הבה נרקודה 5	אדמון ידידיה
כי תנעם	הבה נרקודה 5	אלדמע גיל
ויבן עוזיהו	הבה נרקודה 5	זראי יוחנן
אם הופלנו	הבה נרקודה 5	בהרב מ.
אתי מלבנון	הבה נרקודה 5	חן נירה
שירו השיר	הבה נרקודה 5	מתתיהו שלם
שיר שמח	הבה נרקודה 5	מרדכי זעירא
ושוב אתכם	הבה נרקודה 5	הירש נורית
זמר אכרים	הבה נרקודה 5	אלדמע גיל
דודי לי	הבה נרקודה 5	חן נירה
מעמק לגבעה	הבה נרקודה 5	נחום נרדי
זמר לך	הבה נרקודה 5	עממי
דבקה חמור	הבה נרקודה 5	עמנואל זמיר

שם השיר	שם התקליט	לחן
קומה אחא	הבה נרקודה 1	פוסטולסקי של
דבקה הלל	הבה נרקודה 1	נצר אפי
קורבובשקה	הבה נרקודה 1	עממי
בת הכרמל	הבה נרקודה 1	נצר אפי
קרקוביאק	הבה נרקודה 1	עממי
המחול היווני	הבה נרקודה 1	עממי
אלכסנדרובה	הבה נרקודה 1	עממי
ערב בא	הבה נרקודה 1	אריה לבנון
טעם המן	הבה נרקודה 2	נבון י.א.
אל תירא	הבה נרקודה 2	מרדכי זעירא
הרועה הקטנה	הבה נרקודה 2	משה וילנסקי
שמחו נא	הבה נרקודה 2	מתתיהו שלם
מלאך מסולם יעקב	הבה נרקודה 2	הירש נורית
הורה מדורה	הבה נרקודה 2	ולבה יואל
הבה נצא במחול	הבה נרקודה 2	עממי
צדיק כתמר	הבה נרקודה 2	נאמן אמיתי
רב ברכות	הבה נרקודה 2	מתתיהו שלם
שלום על ישראל	הבה נרקודה 2	נצר אפי
שמחת העמל	הבה נרקודה 2	נצר אפי
ניגונו של יוסי	הבה נרקודה 2	ספיבק יוסי
ימין ושמאל	הבה נרקודה 3	זהבי דוד
הנה לנו ניגון יש	הבה נרקודה 3	עממי
הקוצרים	הבה נרקודה 3	פקטורי דניאל
ויניקהו	הבה נרקודה 3	אלדמע גיל
ידיד נפש	הבה נרקודה 3	צוויג שרה
מי יתנני עוף	הבה נרקודה 3	מרדכי זעירא
ניצנים נראו בארץ	הבה נרקודה 3	נחום היימן
שישו את ירושלים	הבה נרקודה 3	נוף עקיבא
סובבוני	הבה נרקודה 3	מרדכי זעירא
עוד ישמע	הבה נרקודה 3	עממי

YEAHBIT - מסיבת כושר ישראלית

ספורט ריקודי
חדש בא לעולם

דניאל שקופ

גבוהה יותר, ובכך להתאים את האימון לכל הרמות וכל הגילים.

איך הכל התחיל?

"היה לי חזון להביא לעולם קונספט המשלב ריקודי-עם ואירובי, כך שיתאים לחדרי כושר", מספר **גדי ביטון**, 55, מרקיד, כוריאוגרף, יו"ר המדור לפולקלור וריקודי עם, יו"ר המדור לזמר עברי במשרד התרבות, ומייסד שיטת יאהביט. הוא מספר: "יאהביט התבשל בראש שלי במשך הרבה זמן. הסתובבתי הרבה בחדרי כושר והשתתפתי בכל מיני שיעורי סטודיו - קיקבוקסינג, אירובי דאנס, body-pump ועוד, ושמתי לב שבכולם הושמעה מוסיקה לועזית". במסגרת הקונספט החדש, ייחל גדי להכניס יותר מוסיקה ישראלית לעולם הכושר. לאחר שגיבש את הרעיון בראשו, פנה **לילך נמזר**, 34, מדריכת אירובי, כושר ומורה לריקוד.

לילך רוקדת ריקודי עם כתחביב מאז הייתה ילדה, ולאורך השנים עבדה יחד עם גדי בבניית וצילום ריקודים.

בתור מאמנת כושר הייתה לילך מעבירה אימוני אירובי דאנס, ומשלבת בתוכם מוסיקה שאהבה מעולם ריקודי העם. היא הייתה משלבת אימוני כח עם ריקודים ובודקת איך המתאמנים הגיבו למוסיקה ולתנועות.

גדי, שהיה מתאמן באותו חדר כושר, נהג לתצפת על המתרחש בסטודיו, ויום אחד ניגש ללילך וסיפר לה על הרעיון.

השניים החלו לשתף פעולה, ובמשך שנה שלמה עבדו על הפרוייקט החדש - הקמת חברה חדשה, מציאת משקיעים, בניית אימונים ועוד.

בסופו של דבר, לפני 3 שנים, יצאו עם מוצר חדש לשוק - יאהביט!

בוודאי נתקלת במושג "יאהביט" לפחות פעם אחת. "יאהביט, זה לא אימוני כושר כאלה?" "נראה לי שזה קשור לריקודי עם..." "יאהביט, זה לילדים או מבוגרים?"

אז בואו נעשה קצת סדר - מה זה יאהביט? יאהביט = מסיבת כושר ישראלית.

אימון יאהביט הוא אימון אירובי ב-BPM גבוה (קצב פעימות לב לדקה), באורך של 45 דקות, המועבר לצלילי רמיקסים מיוחדים ובלעדיים של מוסיקה ישראלית מעולם ריקודי העם. האימון משלב בתוכו צעדים מריקודי עם מוכרים, תוך עבודה על כושר אירובי, חיזוק השרירים וחיטוב הגוף בדרגות קושי משתנות, על פי בחירת המתאמן. כמו שאמרנו - מסיבה!

אימון יאהביט כולל כ-12 שירים. כל אימון מתחיל בשיר לחימום הגוף ומסתיים בשיר הרפיה לכל השרירים.

התנועות בכל שיר, מורכבות מתבנית קבועה של חלק אירובי וחלק "ריקודי" (על בסיס ריקוד-עם מוכר) החוזרים על עצמם לאורך אותו השיר. התבנית הקבועה מאפשרת למתאמן ללמוד את הצעדים במהירות וביעילות, ללא צורך בידע מקדים.

הריקודים מתחלקים לרמות קושי: קל, בינוני וקשה, והאימון בנוי מקומבינציות שלהם, כך שמגיעים ל-3 שיאים באימון. באופן זה ניתן גם לעבוד קשה וגם לאפשר לגוף מנוחה תוך כדי הפעילות, במטרה לסיים את האימון בתחושת הצלחה ובחיוך.

יתרון נוסף ומשמעותי של השיטה, הוא יכולת השיפור וההתקדמות - מפעם לפעם ניתן לבצע את אותם התרגילים בצורה טובה יותר, חזקה יותר וברמת עצימות

לילך נמזר

גדי ביטון

האם זה מתאים לי?

יהיבט מתאים לכולם: גם לחובבי ריקודי עם וגם למי שרגלו לא דרכה על רחבת הריקודים מימיו, אין צורך ברקע קודם. השיטה מתאימה לצעירים ולמבוגרים, לנשים וגברים, ובעצם לכל מי שיש לו אהבה למוסיקה ישראלית, לריקוד ולספורט ורוצה לעשות פעילות גופנית לטובת הנאה.

היום ישנן 3 תכניות עיקריות:

יהיבט קידס - המיועד לילדים מגיל גן ועד סוף ביה"ס.
יהיבט גולד - המיועד לגיל השלישי.
ויהיבט - המיועד לכל השאר.

כל מתאמן יכול להתאים את התרגילים לרמה שלו, ולהתקדם בעוצמה ובחוזק לאורך האימונים. בכל 4 חודשים יוצא אימון יהיבט חדש עם תכנית חדשה המכילה כ-12 שירים וריקודים חדשים. המדריכים הפרושים בפרישה ארצית חושפים את הריקודים החדשים בתוך האימונים הקיימים - ריקוד או שניים חדשים בכל אימון. כך המתאמנים ממשיכים לחוות את חווית ההצלחה בריקודים המוכרים, תוך כדי גיוון ברפרטואר ולימוד ריקודים חדשים.

עם זאת, ככל שעובר הזמן, מבינים בחברה שהפוטנציאל השיווקי הגדול גלום דווקא בעולם הילדים. בשונה משנים קודמות - כל המתאמנים שהשתתפו בקורס מדריכי היהיבט השנה, הגיעו מעולם הילדים בצורה כזו או אחרת. נראה כי יש צמא מאוד גדול בעולם הילדים להתחדשות ולחידושים.

בניגוד לחדרי הכושר, שם קשה מאוד לחדור עם תחום חדש, בעולם הילדים הביקוש גדול הרבה יותר וההיצע נמוך. בעקבות כך, נכנס יהיבט קידס גם למערכת החינוך ולתקציב של מערך הלימודים. מורים רבים לחינוך גופני עברו השתלמויות יהיבט ומעבירים אימונים לילדים בעיקר כשיעורי העשרה לאחר שעות בית הספר או כחלק משיעורי הספורט, במגוון ערים בפרישה ארצית, כגון: נתניה, כפר סבא, הרצליה, תל אביב, מודיעין, אשדוד ועוד.

גם ברחבי העולם נראה כי יש חוסר של תוכן ישראלי מעניין שימשוך את הילדים. קיימת התעניינות מועטה בריקודי עם בקרב הילדים היהודים של היום, ואילו יהיבט דווקא מלהיב ומושך אותם מאוד. יש דרישה גדולה מאוד, למשל בדרום אמריקה, של עשרות מורים המעוניינים לעבור השתלמות מדריכים. זמן קצר לאחר פרוץ הקורונה היו אמורים להיפתח קורסי מדריכי יהיבט בארגנטינה, שיקגו ולוס אנג'לס אך בעקבות הקורונה המצב הוקפא. השאיפה היא שמיד עם תום הקורונה יחודשו ההכנות לפתיחת קורסים אלה ברחבי העולם.

מדריכים מספרים

מיכל ברק, 49, מאמנת כושר, מדריכת פילאטיס, מאמנת TRX ומדריכת הגיל השלישי, מספרת על אימוני היהיבט שהחלה להעביר: "כשנחשפתי לזה בפעם הראשונה - נדלקתי על זה! הבנתי

מתאמנים

ורוקדים ומפתחים את יכולות הריקוד שלהם – זה שילוב של הכל ביחד ואנשים ממש מחכים כבר לאימון הבא."

גם אני רוצה!

חני פאר

שהזכירה לה את ריקודי העם שנהגה לרקוד בתיכון, והחיייתה את הגעגוע הנשכח.

בנוסף, היא מספרת, יהיבט מאפשר לכל אחד להתאמן לפי הרמה שלו. אף אחד לא משווה את עצמו לאחרים. כולם באים בשביל לרקוד, להנות ולשרוף קלוריות ביחד.

"מבחינת הגיל", מספרת חני, "הקבוצה כל הזמן משתנה. לפעמים מגיעות צעירות יותר, לפעמים מבוגרות יותר, אך אני תמיד מרגישה בנוח, ומרגישה שייכת לקבוצה. התחושה היא שזה ריקוד ללא גיל".

מדריכי היהיבט, הם בשתי מילים – פצצות אנרגיה. כך מעידים כל המתאמנים שהתראינו (כל מתאמן והמדריך/ה שלה). כל המתאמנים מתארים סיטואציה זהה של מדריכים קלילים, סוחפים, נמרצים אשר משרים אווירה של כיף, וזה לא משנה אם הם בני 20 או 50. וזו בדיוק המהות של היהיבט – מסיבת כושר לכולם!

חגית שטרנברג

מתאמנת באופן קבוע במועדון כפרי משגב בחוגי כושר, כאשר יום אחד סיפרו לה על חוג חדש עם מדריכה חדשה. לקח לה זמן עד שהגיעה לאימון הראשון, אך ברגע שהגיעה – התאהבה!

"בתור אישה שרוקדת זומבה כבר כמעט 20 שנה, מה שמשך אותי דווקא ביהיבט זה שאני מאוד אוהבת מוסיקה ישראלית". חגית, שרקדה ריקודי עם בצעירותה,

לפני 30 שנה, מספרת שבעקבות היהיבט, הייתה שמחה לחזור גם לרקוד. "בתור כרמיאלית, בכל שנה אני מבטיחה לעצמי בפסטיבל המחולות של כרמיאל, שהשנה אחזור

שיש לזה פוטנציאל מטורף, לחבר אנשים שאוהבים לרקוד עם פעילות גופנית ומוסיקה ישראלית – זה השילוב האולטימטיבי".

מהניסיון של מיכל כמא-מנת כושר, הקושי העיקרי של אנשים הוא להתחיל לעשות ספורט מכיוון שזה לא "מושך". אבל מי שמעו-ניין בזה – היהיבט מנגיש

את הספורט בדרך עקיפה, נעימה וריקודית, ללא כותרת של "ספורט". על הדרך גם רוקדים ונהנים ומתחזקים.

כשנשאלה מיכל מה הייחודיות של יהיבט לעומת שיעורי ספורט-ריקוד אחרים (כגון זומבה, סלסה וכו'), ענתה שביהיבט כל ריקוד משלב גם תרגילי כח ואירובי וגם ריקודים, ובעיקר משלב את המוסיקה הישראלית מעולם ריקודי העם, שיוצרת אווירה מלאת אנרגיה, ותחושה של מסיבה ישראלית.

בנוסף, הריקודים בנויים בצורה תבניתית קבועה, כך שמפעם לפעם ניתן להצליח לבצע את התרגילים טוב יותר, חזק יותר וברמה גבוהה יותר, וכמו בריקודי עם – גם ביהיבט לכל שיר יש את הריקוד שלו. כך ניתן להגיע לכל אימון יהיבט בעולם, ולהכיר את הריקודים והצעדים, לא משנה היכן התאמתם קודם.

ממבט נוסף, מספרת מיכל "ניתן לומר שיהיבט הוא אימון יותר 'מהנה'. בניגוד לאימוני כח ו-TRX, למשל, ביהיבט באים להנות ולשרוף קלוריות. אין 'נכון' ו'לא נכון' – העיקר הוא ליהנות, לזוז ולרקוד. האימון נגיש ונעים יותר, ופחות 'מאיים'".

לילך, מייסדת השיטה, מוסיפה שכמאמנת, הכיף הגדול הוא לראות מה קורה עם המתאמנים לאורך זמן. כאשר מתמידים באופן קבוע באימונים – רואים איך המתאמנים מתאהבים בזה ולא יכולים להפסיק.

שי גורן, 21, מאמנת כושר ומדריכת יהיבט – במשגב לשעבר, ובתל אביב כיום, מספרת על תגובות המתאמנים: "אנשים ממש מתלהבים להכיר סוג אימון חדש, בעיקר היום עם כל המודעות לספורט ואורח חיים בריא. אנשים יוצאים מזיעים מהאימון ושורפים קלוריות אבל גם נהנים

מיכל ברק

את הספורט בדרך עקיפה, נעימה וריקודית, ללא כותרת של "ספורט". על הדרך גם רוקדים ונהנים ומתחזקים.

כשנשאלה מיכל מה הייחודיות של יהיבט לעומת שיעורי ספורט-ריקוד אחרים (כגון זומבה, סלסה וכו'), ענתה שביהיבט כל ריקוד משלב גם תרגילי כח ואירובי וגם ריקודים, ובעיקר משלב את המוסיקה הישראלית מעולם ריקודי העם, שיוצרת אווירה מלאת אנרגיה, ותחושה של מסיבה ישראלית.

בנוסף, הריקודים בנויים בצורה תבניתית קבועה, כך שמפעם לפעם ניתן להצליח לבצע את התרגילים טוב יותר, חזק יותר וברמה גבוהה יותר, וכמו בריקודי עם – גם ביהיבט לכל שיר יש את הריקוד שלו. כך ניתן להגיע לכל אימון יהיבט בעולם, ולהכיר את הריקודים והצעדים, לא משנה היכן התאמתם קודם.

ממבט נוסף, מספרת מיכל "ניתן לומר שיהיבט הוא אימון יותר 'מהנה'. בניגוד לאימוני כח ו-TRX, למשל, ביהיבט באים להנות ולשרוף קלוריות. אין 'נכון' ו'לא נכון' – העיקר הוא ליהנות, לזוז ולרקוד. האימון נגיש ונעים יותר, ופחות 'מאיים'".

לילך, מייסדת השיטה, מוסיפה שכמאמנת, הכיף הגדול הוא לראות מה קורה עם המתאמנים לאורך זמן. כאשר מתמידים באופן קבוע באימונים – רואים איך המתאמנים מתאהבים בזה ולא יכולים להפסיק.

שי גורן, 21, מאמנת כושר ומדריכת יהיבט – במשגב לשעבר, ובתל אביב כיום, מספרת על תגובות המתאמנים: "אנשים ממש מתלהבים להכיר סוג אימון חדש, בעיקר היום עם כל המודעות לספורט ואורח חיים בריא. אנשים יוצאים מזיעים מהאימון ושורפים קלוריות אבל גם נהנים

שי גורן

מפעם לפעם
ניתן לבצע את
אותם התרגילים
בצורה טובה
יותר, חזקה יותר
וברמת עצימות
גבוהה יותר,
ובכך להתאים
את האימון לכל
הרמות וכל
הגילים.

כל מתאמן יכול להתאים את התרגילים לרמה שלו, ולהתקדם בעוצמה ובחוזק לאורך האימונים. בכל 4 חודשים יוצא אימון יהיבי חדש עם תכנית חדשה המכילה כ-12 שירים וריקודים חדשים

לרקוד, ובכל פעם יש תירוץ אחר. אבל השנה אני בטוחה שאעשה את זה. היהביט הזכיר לי כמה התגעגעתי".

חגית מתאמנת פעמיים בשבוע ביהביט, "אבל אם היה אימון כל יום, הייתי הולכת כל יום".

איך מצטרפים?

ובכן, אם חשקה נפשכם לטעום מהלהיט הבא - האפשרות הפשוטה ביותר, היא לפתוח הוט VOD ולמצא מערך של אימוני יהיביט מוכנים. כל מה שצריך לעשות הוא לפנות את הרהיטים מהסלון, ולהתחיל להתאמן בבית.

בנוסף, יש באתר יהיביט www.yeahbit.co.il אפשרות לרכוש אימונים און ליין, ובקרוב יעלו לאתר באופן מסודר כל המקומות בהם מועברים אימונים פרונטליים על ידי מדריכים.

כמובן שישנם מדריכים בפרישה ארצית אשר מעבירים אימונים באופן פרטי, כך שאם אתם מעוניינים באימון עם חברה - ניתן לבדוק במתנ"סים / קאנטרי / סטודיו / מועדוני כושר הקרובים לבייתכם האם מתקיים שם אימון יהיביט. במידה ולא, ניתן להציע למועדון הכושר לפתוח חוג ע"י פניה לחברת יהיביט, באמצעות אתר הבית, והיא תעזור במציאת מדריך מתאים.

יהיביט = המשך לריקודי עם?

לצד ההתלהבות הרבה מיהיביט, עולות גם לא מעט שאלות. אחת מהן, שעלתה ממרקידי שונים, עוסקת בקיומם של "ריקודים כפולים". על פי תקנות אירגון המרקידיים, לא ניתן לחבר ריקוד ללחן אשר קיים לו ריקוד אחר. על מנת ליצור ריקוד, יש לבצע רישום של השיר באתר האירגון, ורק לאחר קבלת אישור, רשאי הכוריאוגרף לחבר ריקוד ללחן זה.

עולה השאלה כיצד תקנה זו לא מתנגשת עם הרעיון של יהיביט? הרי ביצירת הריקודים של יהיביט למעשה מבצעים עיבוד מחודש לשיר אשר קיים לו ריקוד, ומרכיבים ריקוד חדש עם אותם צעדים במינון / הרכב שונה מהריקוד המקורי.

האין זה נחשב ליצירת ריקוד חדש על לחן שקיים לו כבר ריקוד?

ובכן, ראשית, מבקש **גדי ביטון**, מייסד השיטה, להבהיר כי מבחינה מעשית ניתן לחבר ריקוד על כל לחן שהוא, בין אם חובר לו ריקוד בעבר ובין אם לא. יתרה מזאת, על פי חוק ההגבלים אסור למנוע זאת, במיוחד באמנות.

אם כן, ההחלטה שלא לחבר ריקוד נוסף על לחן שקיים לו כבר ריקוד, התקבלה בכל זאת, מאחר ובעבר היו מקרים שגרמו לקבוצות שונות בהרקדה לרקוד ריקודים שונים בו זמנית, דבר שיצר בלבול אצל הרוקדים. לכן התקבלה

ההסכמה בקרב המרקידיים, כך שכיום לא מקובל לחבר ריקוד ללחן שקיים לו ריקוד, אך חוקית - זה אפשרי.

לאחר ההבהרה, ענה גדי: ריקודי יהיביט נכנסים תחת הקטגוריה של "ריקודים מותאמים". כפי שאנחנו (המרקידיים) מתאימים ריקודים לילדים או לגיל השלישי, כך אני התאמתי ריקודים לחדר כושר וילדים. לקחתי את רוב הצעדים מהריקודים המקוריים, ובמקום לרקוד אותם במעגל, סידרתי אותם בתוך מבנה של שורות. ישנם ריקודים, מותאמים לכסאות גלגלים למשל, שעשו בהם התאמות הרבה יותר "חמורות" מאשר ההתאמות ביהיביט, על מנת שיהיה ניתן לבצע את הריקוד.

אני חושב שאם אנחנו מעוניינים להפיץ את הבשורה, ויש המון דרכים לעשות זאת, זו אחת הדרכים היותר נכונות לדעתי. מי שעובד עם ילדים בוודאי יודע שהילדים של היום כבר לא אוהבים לרקוד במעגל, הם לא מתחברים לצורת הריקוד הזו. זו הסיבה שלקחתי את יהיביט לכיוון של ריקודי שורות אך שמרתי על הצעדים הבסיסיים של הריקוד המקורי על מנת שהמתאמנים יוכלו בהמשך להיכנס למעגל הריקודים ולהשתלב בקלות עם הצעדים שהכירו. אני חושב שיש כאן רק רווח, אנשים שיתכן ולא היו נחשפים לריקודי עם, כעת ייחשפו לזה, ובהמשך יוכלו להצטרף בקלות למעגל. אנחנו רק הוספנו את העכשוויות של הספורט, שזה מה שמעניין את הקהל היום.

"אם יקום מחר ענף מחול חדש ובו ירקדו ריקוד שלך למשל, עם שינויים בשיר ובריקוד, האם יתקבל הדבר בעיניך?"

אני חושב שאם יקחו ריקוד שלי ויוסיפו לו תנועות של ברייקדאנס, והוא ירקד ברחבות הברייקדאנס - אני אשמח מאוד.

למרות המוסיקה והצעדים מעולם ריקודי העם, פונה יהיביט בעיקר לעולם הספורט והכושר. עולה שאלה נוספת, האם אין אנו עלולים לאבד את קהל הרוקדים לטובת עולם היהיביט? האם אין חשש שייעשה יותר נזק מאשר תועלת לעולם ריקודי העם? והאם אין חשש שהאמצעי (יהיביט) יהפוך בסופו של דבר למטרה?

האם אין אנו עלולים לאבד את קהל הרוקדים לטובת היהיביט? האם אין חשש שייעשה יותר נזק מאשר תועלת לעולם ריקודי העם? והאם אין חשש שהאמצעי (יהיביט) יהפוך בסופו של דבר, למטרה?

והחדשנות, כך שיהיבט יכול דווקא לסייע בשימור התרבות. אמנם קשה לבחון את הטענות כיום, כאשר הקורונה גדעה את רצף ההתפתחות של היהיבט, אך מתאמנים שרקדו ריקודי עם בעבר, מספרים כי היהיבט עורר בהם את הגעגוע וחלקם אכן חזרו לרקוד ריקודי עם. מתאמנים שלא הכירו ריקודי עם מספרים כי היהיבט חשף אותם לעולם חדש, וחלקם החלו ללכת לחוג מתחילים בעקבות היהיבט.

ככל הנראה יהיבט מזרים דם חדש לקהל חדש. בין אם יצטרפו אלה להרקדות ובין אם יזיעו ביהיבט, אנחנו, הרוקדים, נרוויח. ובינתיים - אתם מוזמנים לשרוף קצת קלוריות עם יהיבט!

פרטי התקשרות:
עמוד הבית:

www.yeahbit.co.il

מייל:

Seals@yeahbit.co.il

טלפון : 054-7446227

עמוד הפייסבוק:

www.facebook.com/Yeahbit.co.il

על זה עונה גדי: העולם זז ומשתנה כל הזמן, ואנו נאלצים להשתנות איתו. אם עולם ריקודי-העם עומד בפני גוויעה חרף כל המאמצים, עדיף לנסות לפתח את התחום בכיוון חדש, על מנת לשמר בצורה מסויימת את הרוקדים שעלולים לעזוב.

עם המחשבה הזו בראש, יצר גדי את מיזם הכושר החדשני, המשלב בתוכו ריקודי עם ישראליים. הוא מסביר: עולם הספורט כבש את העולם וזו הסיבה שפתחתי במיזם הזה. אל לנו לפחד. כן, יתכן שאנשים יעברו מריקודי עם ליהיבט, אך גם אם נגיע לנקודה זו - למעשה הרווחנו. הרי קהל שמעוניין לעזוב את הריקודים - יעזוב את הריקודים. במצב החדש אנחנו לפחות מאפשרים לו לבחור באלטרנטיבה קרובה מספיק בכדי להישאר בתחום. מי שמאס בריקודי עם יכול למצוא את אושרו ביהיבט. אך גם להפך, מעגל חובבי ריקודי העם עשוי להרוויח קהל חדש של מחפשי כושר גופני". גדי מקווה, על אף הביקורות, שאנשי הקהילה יצליחו לראות זאת דווקא כמתכון לניצחון.

לגבי הטענה שיהיבט עלול להיות זה שיביא לסיימם של ריקודי העם, עונה גדי כי לאורך השנים היו לא מעט אופנות שהוזנחו: ריקודי עמים, סלסה, למבדה ועוד. מה שעזר דווקא לעולם ריקודי העם לשרוד זה ההתחדשות

מורה לריקוד, לתנועה, מחול

יש לנו בשבילך ביטוח לאחריות מקצועית

הביטוח שלנו נותן לך:

- ביטוח חבות מעבידים
- ביטוח לרכוש
- ביטוח אחריות מקצועית
- ביטוח צד שלישי
- ביטוח הגנה משפטית

ביטוח ופיננסים
טלפון: 04-6388052 | www.rap-bit.co.il
רחוב המייסדים 22, בנימינה

אנחנו מבטחים את העוסקים בתחום הריקוד המחול והתנועה כבר יותר מ-30 שנה לפרטים ולהצטרפות לתוכנית הביטוח המיוחדת שלנו פנו: dvirr@rap-bit.co.il, 050-9789719

מפגיש את הרפ בביטוח ופיננסים (מאז 1978)

לחרוש בשדה בור ולהצמיח פולקלור

צמד המחול והזמר - היוצרים רעיה ויוסי ספיבק

ביה"ס התיכון היה בעל היבט מיוחד להבעות אמנותיות ישראליות וכך הכרתי בתיכון את המורה לדרמה **שרה לוי תנאי וטובה צימבל** - המורה למחול ישראלי. המדריך המוזיקלי היה **יוסי ספיבק**. רקדתי בלהקת התיכון וכך הכרתי בחוג לדרמה את שרה לוי תנאי.

עם סיום התיכון התגייסתי לצה"ל, שולבתי בתפקידי הדרכה שונים ומיוחדים וסיימתי את שירותי כמצטיינת. עם גמר שירותי הצבאי נישאתי ליוסי המדריך המוזיקאלי מהתיכון ומיד עם הנישואים חזרתי ללמוד מחול.

כילדה למדתי אצל גרטרוד את המחול הקלאסי ויסודותיו, אך בבגרותי הכרתי את המחול המודרני שהיה בחיתוליו, נחשפתי אל **מרת'ה גראהם** שהגיעה לארץ ושהייתה ממקימי זרם המחול המודרני בעולם והוקסמתי. לאחר הנישואין התוודעתי לגברת **חסיה לוי-אגרון**, אשר שהקימה את האקדמיה למחול בירושלים. למדתי כמה שנים אצל חסיה במסגרת הקבוצה של הקונסרבטוריון בירושלים. היא זו שעזרה לי לגבש כיוון ועיצבה את דרכי ואת הבנת במחול והתוותה את דרכי כמורה וכיוצרת.

אולי אין עוד צמד יוצרים כל כך רב מעש כמו הזוג המיוחד הזה, **רעיה בריקוד, ויוסי ז"ל** במוסיקה, שהעשירו את מדינת ישראל ויהדות העולם, כמו הצמד הזה. סיפורה של רעיה וניגונו של יוסי על עשרות שנות יצירה משותפת, בכתבה שלפנינו.

אומרת רעיה:

"לכל אדם יש תעודת זהות. גם לכל עם יש תעודת זהות משלו הכוללת את השירים, המנגינות, הלבוש, האוכל, המנהגים וגם הריקודים. בהיסטוריה של המחול העממי במדינת ישראל מכירים אישים ודמויות בולטות אשר תרמו והשפיעו במהלך השנים, לפני קום המדינה ואחריה. היו דמויות אשר פועלן תרם לבניית מרכיב ריקודי העם שלנו כאן.

בין המובילים היו זוגות אשר עבודתם המשותפת שיקפה את הקשר בין השיר, הטקסט ובעיקר המנגינה והריקוד. נוצרה הפריה הדדית בין המלחין לבין יוצר הריקוד. היכרנו את **לאה ברגשטיין** בקיבוץ רמת יוחנן עם **מתתיהו שלם** המלחין. **תמר אליגור וגיל אלדמע** בכפר הנוער הדסים, **רבקה שטורמן ונירה חן** בקיבוץ עין חרוד ועוד.

לימים נוספו לרשימה הזוג היוצר **רעיה ויוסי ספיבק**, אשר ייחודם הינו בהיותם זוג נשוי. יוסי במוזיקה ורעיה במחול. הם עבדו, יצרו ופעלו יחד רבות לתנועת ריקודי העם, פיתוחה ושימורה. 65 שנה היו רעיה ויוסי חלק בלתי נפרד מעשיית פולקלור המחול והמוזיקה.

את הריאיון הזה האני מקיים בביתם של **הזוג ספיבק** בחולון. סיפורה של רעיה קשור ללא ספק גם ליוסי, איש המוזיקה שהיה קשור לתנועת ריקודי העם מראשיתה ולאורך שנים רבות. יחד הם היו דואט של עשייה ויצירה ייחודית.

מספרת רעיה:

"נולדתי ב-1934. את ילדותי עברתי בשנות ה-30 וה-40 בצפון תל אביב של אז. למדתי בבית החינוך בצפון ומשם לעירוני ד' - ביה"ס תיכון. בגיל 5 כבר התחלתי ללמוד לרקוד אצל **גרטרוד קראוס** הגדולה ושיחקתי בתיאטרון הילדים של מרכז המורים. הופענו במוגרבי.

דוד בן-אשר
צילומים:
דוד בן אשר
ואלבום משפחה

רעיה ספיבק

רעיה ויוסי ספיבק

השתלמות בבית פעילי ההסתדרות

קבוצה רעיה ספיבק

יהיה ריקוד עם בשורות מתפתלות להרבה רוקדים. בסוף זה התקבע כריקוד עם במעגל. גורית הביעה את דעתה ואמרה "זה ריקוד עם להמונים. יש בו גם אופי וגם סגנון". השיר מצא חן בעיניי זמרים ומוזיקאים רבים והוקלט רבות. מכאן והלאה כל יצירותי תמיד היו לפי בקשה והזמנה, כך גם עם הריקוד ניגונו של יוסי. הפעם ביקשה גורית שיהיה בסגנון מזרח אירופי, אבל ישראלי. אני רציתי ליצור ריקוד מעגל אבל של זוגות עם מוטיב חילופין, שיהיה יותר חברתי. היה לי את הרעיון, הסברתי ליוסי את המבנה שאני רוצה, יוסי אפילו לא ישב על יד הפסנתר, אלא פשוט לקח פיסת נייר שמצא, עשה "חמשה" (5 שורות תווים), פיזם וכתב מנגינה ותוך 10 דקות אמר לי "קחי!" על הנייר רשם יוסי את התווים וכך הבאנו את המנגינה והריקוד אל קורס המדריכים.

כולם התלהבו וגורית שוב כעסה: "אין ללחן מילים, בזבוז של ריקוד יפה!" קראנו מהר לחברו הנאמן של יוסי, המוזיקאי **אהרון שפי**, שידע ויודע לחרוז במהירות וכך נולד שיר אך עדיין נותר ללא שם. אהרון ואני אמרנו מיד שלשיר הזה צריך לקרוא הניגון של יוסי. כמובן **יוסי ספיבק**, וכך הושלמה הקומפוזיציה. המנגינה נקלטה מיד, הריקוד מצא את מקומו, אך המילים נשארו מאחור על אף האקטואליה שלהם. **יהודה עמנואל** גאל את השיר והקליט בשירה עם המילים. הרי הן כאן:

אי אי אי אי אי אי	איך שמח ליבו של סבא
כוס נרימה יידי	עם כוסית של יי"ש
לחינו עוד אחת	איך רומם קומץ טבק
ועם ישראל חי"	נפש כל ברנש

רציתי בריקוד לבטא שמחה, פתיחות, אחווה ושותפות הכל על ידי צעדים מסוגננים ופשוטים המבוססים על

כיצד הגעת לריקודי העם?

כבר בביה"ס הכרתי את **גורית קדמן**, הוגת הרעיון והביצוע של מרכיב הזהות שלנו על ידי ריקודי העם של הארץ שלנו, וממנה שמעתי כילדה על פסטיבל דליה '44. בפסטיבל של שנת 47 כבר השתתפתי כילדה ובאתי עם הוריי. הפסטיבל נמשך כל הלילה בשל עוצר שהטילו האנגלים.

מה הייתה ראשית דרכך לריקודי עם?

נישואיי עם יוסי פיתחו אותי לכיוון ריקודי העם. יוסי היה כבר אז אקורדיוניסט מוכר, מלווה ידוע, ודרכו הגעתי להכיר מקרוב את גורית ובהמשך עוד יוצרים ואנשי מחול. כולם עבדו עם יוסי כאיש מוזיקה רב ידע ונגן בולט.

גורית דרשה מיוסי שאשתלב בעבודה למען תנועת ריקודי העם שהייתה בחיתוליה ואתרום מידיעותיי וכישורי. כך היא הציגה אותי בפני **תירצה הודס** שניהלה את המדור לריקודי עם בהסתדרות במשך 40 שנה. הוקסמתי מהמרץ של תירצה ויצר העשייה שלה. גורית אמרה לה שיש לי השכלה ריקודית וצריך לבצל זאת.

לימים, לפי הצעתה של גורית, חיברתי ריקוד שהיה אמור להיות עממי במהותו ולשמור על סגנון ישראלי. הרעיון של גורית היה שיוסי יכתוב מנגינה שתהיה מעין תימנית-ישראלית (היה זה זמן העלויות לישראל). השנה הייתה 1956, יוסי כתב את המוזיקה ואני מיד חברתי למנגינה כדי לבנות אמירה תנועתית תואמת.

שרה לוי התפעלה מהמנגינה של יוסי וגורית אהבה את הריקוד, אך בעיניה חסרה שלמות כי לא היו למנגינה מילים. יוסי הציע שניקח את התנ"ך ונחפש פסוק. פנינו לנבואת הנחמה של הנביא ישעיהו. הפסוק "מה נאוו על ההרים רגלי המבשר משמיע הישועה משמיע השלום". המילים תאמו את הזמן ממש כאז כן עתה. רציתי שזה

נישואיי עם יוסי
פיתחו אותי
לכיוון ריקודי
העם. יוסי
היה כבר אז
אקורדיוניסט
מוכר, מלווה
ידוע, ודרכו
הגעתי להכיר
מקרוב את גורית
ובהמשך עוד
יוצרים ואנשי
מחול. כולם
עבדו עם יוסי
כאיש מוזיקה רב
ידע ונגן בולט.

פרחים ולבבות

והוסיפו עוד רבע למנגינה. גיל כעס וביקש "רעיה, תעשי משהו!" חיברתי ריקוד על משקל מתחלף. זוהי דוגמה מיוחדת שהריקוד שמר על המנגינה ולא ההפך. בכל ריקודי השתדלתי לשמור על המנגינה המקורית, הקצב המקורי, האופי ולא להפך. תמיד רציתי שהצעדות תהיינה פשוטות למען העממיות.

ריקוד חשוב שלי הינו "נולדתי לשלום" שחובר עם תחילת שירי הפופ ועובד בעיבוד מיוחד למען ההקלטה. הליווי המוזיקלי היה מסוגנן ועם מעברים. אני החלטתי לחבר ריקוד שיהיה פופ-ישראלי ובדיוק לפי המנגינה כמו שכתב **עוזי חיטמן** ועם העיבוד של **מתי כספי**. הריקוד שימש כרקע בבואו של **אנואר סאדאת** לישראל. הריקוד נקלט ונרקד על ידי ילדים, נוער, מבוגרים וקשישים.

כך חיברתי ריקודים מתוך מחשבה ויעוד אך לא הרבתי בכך, שכן פנית לעוד אפיקי עיסוק שיבטאו את העם שלנו. חשוב היה לי לפתח את הזהות שלנו בפולקלור המחול. תירצה, גורית והמסגרת הנפלאה של המרכז לתרבות בהסתדרות, היו עבורי מעיין בלתי אכזב לקדם ולחזק את החשיבות של שפת המחול המיוחדת שלנו, תוך הבנה לשורשים שמרכיבים את העם, הארץ והתרבות בביטוי נאות. לכך גייסתי את כישורי ומרצי. עבדתי לצד תירצה שנים רבות בהדרכה באולפנים כשיוסי תורם את חלקו כמורה למוזיקה, ומלחין. יוסי גם כתב שני ספרים על הקשר בין מוזיקה וריקודי עם.

ארגנו עם תירצה סמינרים לפני חגים לשמירת הסגנון והמאפיינים של כל חג. גולת הכותרת שלי הייתה יצירת סדנא מרכזית לפולקלור מחול. המגמה הייתה להקנות דעת על פולקלור המחול בכלל ועל הפיתוח שלנו של הריקוד הישראלי.

ספרי רעיה על ציוני דרך בעבודתך בריקודי עם

במהלך עבודתי פתחתי תחומים שונים ובנית את עצמי גם כמארגנת, מנחה ובמאית אירועי פולקלור וזכיתי לאהדה רבה. ביימתי וערכתי ערב מיוחד של מחול וזמר לזכרו של **עמנואל זמיר**, בחסות עיריית תל אביב, ערב מיוחד ל**גיל אלדמע** בקבלו את פרס ישראל, ערב לציון 40 שנה למדור לריקודי עם, ערב על תיאטרון המחול "ענבל" ו**גילה טולדנו**.

פרויקטים ארציים שיזמת, רעיה?

בשנת 1963, 25 שנים למדינת ישראל, ביקש משרד החינוך שיערכו טקסים לאירוע זה בבתי הספר, מה שהוביל אותי לצורך לחדור עם ריקודי העם למערכת החינוך. עבדתי על העניין כמעט 5 שנים ובנית תוכנית לימודים בשם "בית ספר רוקד". התנאים והאפשרויות נראו לי אפשריים למסד את הנושא דרך החינוך הגופני. פנית לשר החינוך דאז, **זבולון המר** וזכיתי לקבל ממנו גיבוי ותקציב. עברתי בארץ בכל המחוזות כשאני מדגימה הרקדות חצר לכל ביה"ס. הוצאתי חוברת הדרכה לקראת שנת ה-30 למדינה ובשנה זו הדגמתי בעיר אשדוד טקס עירוני של כל ילדי העיר. הרעיון תפס את מקומו בארץ כולה, ותוך זמן קצר קם דור מורים שנלהב לדבר והכנס השנתי של בית ספר רוקד הפך לאירוע גדול בערים רבות בארץ.

במלחמת יום כיפור התבקשתי לתרום לילדי החינוך המיוחד במחול ותנועה, מה שגרם לי בהמשך לעבוד למען אוכלוסייה זו. השתלבותי

הליכה, רקיעות, מחיאות ושיהיה עממי. בהמשך, לאורך כל דרכי חיברתי ריקודים על פי בקשה או צורך מיוחד שעמד לפני, לחגים, אירועים, ציוני זמן, מצבים שונים ואוכלוסיות יעד. כך גם קרה שהריקוד "ויניקהו", לפי בקשתו של גיל (אלדמע), שפנה ליוסי להציל את המנגינה משום שכל השרים מזייפים את המנגינה.

גיל כתב במשקל מתחלף ואנשים שרו

למטרה של קירוב לבבות והכרת ישראל ותתרום לעליה ארצה. קראתי לתוכנית "יהודיות וישראליות במחול, תנועה וזמר". הוצאנו חוברות הדרכה שאותן הבאנו לשם, יוסי דאג למוזיקה מוקלטת ובמזוודות החבאנו סמלים של חגים וחומרים לחיזוק הלמידה. אירוע מסכם נעשה באופן מרשים ומרגש בכל אחד המקומות.

משהו מיוחד שקשור להיסטוריה של ריקודי העם?

ב-1994 בכרמיאל, ביימתי והעליתי מופע הצדעה לפסטיבל המחול הראשון ב-1944, במלאות 50 שנה לקיבוץ דליה. היה זה מופע ענק עם 3 במות, חבורת הזמר של כרמיאל ומיטב הלהקות בארץ ששחזרו ריקודים והופעות של היוצרים מאז. במופע זה לקחו חלק ילדים, נוער ובוגרים כשהם רוקדים ומעלים את הזיכרון של ראשוני היוצרים על ידי שירים ומנגינות וחוברות נגנים עממית כמו אז.

יוסי ניהל את הצד המוזיקלי ואני את הבימוי. היה זה מופע אחרון עם ותיקי דליה המקוריים שהגיעו לספר ולשתף, עם מיטב הרוקדים הוותיקים. הייתה זו הצדעה להיסטוריה בחסות **עדי אלדר**, ראש עיריית כרמל דאז.

היכן לדעתך עומד היום ריקוד העם של ישראל?

מראשית השתלבותי בפעילות וביצירה למען המחול והזמר הישראלי, עמדו לנגדי רעיונות שמאפיינים את העם, הארץ והתרבות שלנו פה. הערכים, המשמעות, שילוב דורות, השמחה המשותפת ותחושת ה"ביחד" הובילו אותי לאורך כל הדרך, דבר שעם הזמן קצת נפגם, לצערי הרב. מעט שמרנו והרבה איבדנו. היום זה לא פולקלור, זה יותר בידור. ברחו מהחוקיות של הביטוי העממי האמיתי. זה לא הערכים שנבנו על ידי המייסדים, זה משהו אחר.

אם אני הצלחתי בזמני ותרמתי משהו מהאמונה בזהות הפולקלור שלנו, ואם הצלחתי דרך פעילותי להכניס דברים להיסטוריה, לא רק התיאורטית, הנוסטלגית, אלא אף להיסטוריה המעשית הרי שבאתי על סיפוקי המלא.

בעבודה במוסדות אקיי"ם והשירות למפגר והחינוך המיוחד וכך נולד פרויקט רב עוצמה שעליו גאוותי. הפרויקט הוכר בשם הנפלא "פרחים ולבבות".

החניכים כפרחים המבקשים מכולם פתיחת לבבות. יצרתי תוכנית עבודה, רתמתי את יוסי ופרסנו את התוכנית על פני כל הארץ. עברתי ממעון למעון והדרכתי מדריכים וחניכים, יצרתי שיטת עבודה ובניתי קבוצות ייצוגיות במסגרות השונות שתוכלנה לצאת לקהל במופע מבוים כהלכה.

במשך 25 שנה בניתי 21 קבוצות מחול מצפת ועד דימונה. בנינו מופע מרשים כל שנה והעלינו את המופע בבית האופרה - משכן האומנויות, בתל אביב. בהמשך ביקשתי מיונתן כרמון, מנהל פסטיבל מחול כרמיאל, את הרשות להביא את קבוצות פרחים ולבבות לפסטיבל וגם שם זכינו לאהדה מיוחדת במינה ולהשתלב בתוך המחול העממי הישראלי.

השיא של "פרחים ולבבות" היה ההשתתפות בכנס אומנויות לחריגים בחו"ל. זכינו במקום ראשון על ההופעה הייצוגית והביצוע. היה זה עבורי מפעל חיים ממש.

בשנות ה-70 הזומנתי לאנגליה לקיים שם את רעיון בית הספר הרוקד למען מערכת החינוך היהודית באנגליה באמצעות ארגון מיוחד שעסק בריקודי עם. המנהלים והמורים נרתמו מאוד לרעיון, בניתי תוכניות פעולה לחגים ולנושאי לימוד שונים הקשורים לעם ולמדינת ישראל, כולל יצירת חומרי הדרכה וחומרים מוזיקליים.

מנהל הפרויקט באנגליה - **מוריס סטון**, איש ריקודי עם נלהב, חשב שההצלחה באנגליה יכולה להתרחב ולתרום ליהדות בריה"מ שלאחר ימי סטלין. לימים ההדים על עבודתי הגיעו אל הסוכנות בירושלים ולמגבית הישראלית וכך הוזמנו יוסי ואני לבריה"מ. היה זה בשנת '89.

הוזמנו ללמד ולהביא ליהדות בריה"מ את בשורת ישראל דרך המחול, לכך הכנתי תוכנית עבודה מיוחדת שתתאים

**השתלבותי
בעבודה
במוסדות
אקיי"ם והשירות
למפגר והחינוך
המיוחד וכך
נולד פרויקט
רב עוצמה
שעליו גאוותי.
הפרויקט
הוכר בשם
הנפלא "פרחים
ולבבות".**

באנו חושך לגרש

עיוורים רוקדים בחוג לריקודי עם

כל כישוריהם המתודיים ותשומת הלב הפרטנית, ע"מ להקנות את המיומנויות הדרושות ללימוד ריקוד שלם. והתוצאות – מדהימות.

מדריכי העל שלנו אלעד וגדי, יוזמים, כל אחד בחוג שלו, מובילים, ומנחים את קהל הרוקדים המשולבים, ולעתים אינך מבחין בין הרואה לעיוור, בין המוגבל בראייתו לבין הפיקה, וסובב המעגל, וכולם שווים על פרקט הריקודים. והנה שמחה כפולה לנו. **שימי**, רואה היטב בשתי עיניו, הבחין **בחיה** העיוורת הרוקדת לצידו, ועינו צדה את חיוניות צעדי הריקוד של הצעירה המצודדת. האהבה נרקמה על פרקט הריקודים, והחתונה, לשמחת כולם, נערכה ברוב פאר. מזל טוב לזוג הרוקד.

חנוכה חג האורים, לכל עם ישראל, ולהם – תרתי משמע. הם, שהעולם חשוך בפניהם תדיר, בשל עיוורונם, מצאו את האור המיוחד שלהם דווקא על פרקט הריקודים. תופעה זאת ייחודית לישראל, וספק אם נמצא עוד בעולם כמותה. עיוורים רוקדים ריקודי עם. שתי להקות ריקוד תוססות ורעננות הצטרפו בשבוע החג אל מאות הרוקדים בחוגי הריקודים של **אלעד שטמר** ברעננה **וגדי ביטון** בכפר סבא (חנוכה 2020, לפני הקורונה). היה זה מראה שובה לב ועין, כאשר "ניגון עתיק", "ארץ ארץ", "ערב בא" ועוד ריקודים מהרפרטואר הישראלי, נרקדים בצוותא – פקוחי עיניים עם לקויי הראייה, וכולם שמחים.

דוד בן-אשר
צילומים:
דוד בן אשר

שימי וחיה בן עמי

להקת הרוקדנים העוורים עם אלעד שטמר

2 קבוצות אלה הפליאו במשך שעה ארוכה על שמירת המקצבים והשורות, השתלבות נהדרת בין הרוקדים הרואים, והאושר ניכר על פני כולם.

שני מרקידים אמונים היו על התופעה המופלאה הזאת – **יוסי תפילין וזוהר ברטל**. עם כל הלב והנשמה הם מובילים זה כבר שנים את המיזם המיוחד הזה. הם נעזרים במתנדבים רואים המשתפים פעולה באופן קבוע עם העיוורים ורוקדים איתם יחד במעגלים ובריקודי הזוגות.

אל יקל הדבר בעיניכם. ללמוד צעדי ריקוד, שלעתים מורכבים למדי, קשה גם לרוקדים רואים מן השורה, קל וחומר למוגבלי ראייה. והמדריכים משקיעים את

"הרוקדים שלי אמנם לא רואים את תגובות הקהל אבל שומעים וחשים את התשואות והתלהבות הצופים, את מחיאות הכפיים, האווירה הרוגשת סביבם."

לריקודים לעיוורים. מאז אני פעיל מאד בהרקדות עיוורים זה כבר 26 שנה.

יוסי, ספר משהו על הטכניקה, הקשיים, ההצלחות, ההרגשה?

ללמד עיוור לרקוד לצלילי מוסיקה ולהתאים את הצעדים המוכתבים על ידי יוצר הריקוד, זה לא קל. עומד העיוור מולי, אני כורע על ברכיי ומזיז לו את הרגליים לפי צעדי הריקוד. ככה או דרך הידיים שלו מול פניי אני מדגים את הצעד או תנועות הידיים. ההתמצאות שלהם במרחב קשה ביחוד כאשר הם מתואמים בקבוצה המחייבת אחידות בצעדים ובכיוונים. אחרי הלימוד ניגשים למימוש הריקוד וכאן נכנס לתמונה המלווה הרואה. העברת משקל מצד אל צד במקום וגם סיבובים, עם עזרה של המלווה בכיוון הנכון. יש ריקודים שאני משנה קצת ע"מ להתאים למוגבלויות המובנות. כך הגעתי עם חניכיי לרמה טובה של ריקוד ותנועה.

מי האנשים, איך פועל הצד הארגוני, חוגים, להקות?

אני פועל כיום בנתניה והרצליה. כאמור, עושה זאת כבר 26 שנים. הקמתי חוגים ולהקות. בחוג יש כ-8 עיוורים ועוד 8 מתנדבים רואים. אנו מתכנסים ללימוד וריקוד פעם בשבוע באולם שמקצה לנו העירייה. זה כרוך בלוגיסטיקה לא פשוטה של הסעות. נעזרים בעיריות וקצת באגודה למען העיוור. ההשתתפות בתשלום סמלי של הרוקדים. השאיפה שלי היא השתלבות מדי פעם בחוגי ריקודים רגילים עם מאות הרוקדים שמסביב, כפי שמסופר בכתבה זו.

עם הזמן ושכלול היכולות יצרתי גם להקת ריקודי עוורים, כדוגמת להקות רוקדי כיסאות הגלגלים של הנכים. הכנתי כוריאוגרפיות למופעים, ואכן אנו מופיעים במקומות שונים כמו בית לוינשטיין, דיור מוגן, בתי"ס בהרצליה ונתניה ועוד.

חלום חיי היה להופיע עם הלהקה שלי בפסטיבל כרמיאל, ואכן התקבלנו למופע במסגרת הכי מכובדת - מופע הפתיחה בכרמיאל. הרוקדים שלי אמנם לא רואים את

יוסי תפילין - אור לעיוור

מעטים המדריכים אשר מוצאים כוח ומוטיבציה להתמסר לעיסוק לא פשוט זה - הדרכת ריקודים לעיוורים. הבולטים, אולי היחידים כיום, הם **יוסי תפילין וזוהר ברטל**. בין המובילים בתחום הייתה גם **אורלי בר אור** ז"ל.

בראיון ל"רוקדים" מספר יוסי תפילין, מניסיונו העשיר:

עבדתי פעם בבי"ס וארגנתי ריקודי עם לילדים בהפסקות בימי ששי. הבחנתי בילדה שישה בצד שמחאה כפיים לצלילי המוסיקה, אבל לא נכנסה למעגל הרוקדים. הסתבר לי שהילדה עיוורת, ולא העזה להצטרף לחבריה. ניגשתי אליה בניסיון לצרפה למעגל, מה שגרם לילדים להציק לה בטענה שהיא מעכבת אותם בלימוד הריקוד. הצעתי לה ולאמה ללמד אותה בביתה אחה"צ מה שהביא, לשמחתה ולשמחתי הרבה, להשתלבות בריקודים בביה"ס. כאן התחיל ה"שיגעון" שלי להתמסר

יוסי תפילין

הלובשים כחול להקת העיוורים של יוסי תפילין

הלובשים צהוב להקת העיוורים של זוהר ברטל

להקת העוורים עם גדי ביטון

חסרה מודעות מספקת בציבור ולא תמיד קל למצוא מתנדבים מלווים, שעושים עבודת קודש בהתנדבותם זו. אולי כתבה זו תעורר את הנוגעים בדבר ליתר תשומת לב לצרכים החיוניים הללו של קהילת העיוורים בישראל.

יוסי תפילין, נשוי+2, תושב נתניה, הנו במקור איש החזקה, כיום פנסיונר. הוא מתנדב מעצם אישיותו למען נזקקים, כל שנותיו. עזר במוסד "טירת הילד", ארגן מחסן גדול לביגוד לנצרכים, ארגן הספקת אוכל לבתי נזקקים, וזוהי רק רשימה חלקית.

את כל העבודה הענקית הזאת של ריקודי עם לעיוורים, משך 26 שנים, הוא עושה בהתנדבות מלאה, מתוך שליחות ואהבת האדם שבו.

בתקופה האחרונה, לקה בסרטן, וממש לאחרונה ניתוח של 4 מעקפים. גם במצבו הקשה לא הפסיק להדריך ולהוביל את העיוורים, ולדבריו גם איננו מתכוון לחדול מזה, חרף מצבו הבריאותי.

ואנחנו אומרים - מי אם לא יוסי תפילין ראוי להימנות על מקבלי אות נשיא המדינה להתנדבות.

תגובות הקהל אבל שומעים וחשים את התשואות והתלהבות הצופים, את מחיאות הכפיים, האווירה הרוגשת סביבם. זוהי התעלות נפש שאין לתארה. בלהקה הזאת חוברים יחד שני החוגים למופע משותף."

נשאלת השאלה, יוסי, אם זה כל כך טוב מדוע מעט עיוורים שותפים לחוויה הזאת?

יש בנתניה כ-700 לקויי ראייה ועיוורים, בהרצליה כ-200. משך שנות פעילותי רקדו איתי כ-60 עיוורים, רובם בגילים די מתקדמים. התשובה לשאלה זו נעוצה בבעיות מימון. אין מודעות במוסדות הרלוונטיים לצורך החשוב הזה. אין תמיכה ממשרד הרווחה, אלא מעט מהעיריות. עריית הרצליה תומכת בהקצעת אולם והיסעים אבל זה לא מספיק ע"מ למשוך יותר משתתפים. לכן גם

מי אם לא יוסי תפילין ראוי להימנות על מקבלי אות נשיא המדינה להתנדבות.

עומד העיוור מולי, אני כורע על ברכיי ומזיז לו את הרגליים לפי צעדי הריקוד. ככה או דרך הידיים שלו מול פניי אני מדגים את הצעד או תנועות הידיים. ההתמצאות שלהם במרחב קשה ביחוד כאשר הם מתואמים בקבוצה המחייבת אחידות בצעדים ובכיוונים.

ישראל בחמשירים

טקס הענקת הספר לנשיא המדינה

מימין: דוד בן-אשר מעניק את הספר לנשיא רובי ריבלין, לצידם לאה צבעוני ודני קרמן.
צילום: דוברות בית הנשיא

בלשכתו של הנשיא שרתה, במשך כ-40 דקות, אווירה של קלילות ורוח ההומור בהשראת הנשיא. התמצאותו של הנשיא בסוגיית החמשירים הפתיעה כאשר מתוך אינטואיציה השלים, מדי פעם, את הפואנטה בשורה האחרונה של חמשיר שהוקרא על ידי המחבר.

עצם היענותו של נשיא המדינה לקבלת הספר ודרך התייחסותו לתוכנו המיוחד, מעידה, על פתיחות יתרה, עממיות וישירות, המאפיינת את אישיותו של הנשיא שלנו. הנשיא הבטיח בחגיגות שובה לב לקרוא את כל החמשירים בספר.

בתום הטקס רשם הנשיא על אחד הספרים, הקדשה אישית בחתימת ידו:

"לדוד בן-אשר, חמשירים לתפארת המבטאים את כל הנעשה במדינתנו האהובה, שהיא לעיתים משונה.

שלך רובי ריבלין,

ירושלים. אדר תשפ"א, מרץ 2021."

ב 3-במרץ 2021, בטקס מיוחד בלשכת נשיא המדינה, הוענק ספרו של **דוד בן אשר** (כתבנו הותיק), "ישראל בחמשירים", לנשיא **ראובן (רובי) ריבלין**.

היה זה מפגש מרגש ומעשיר בו הצגה על ידי **דוד בן אשר**, מהותו של הספר - 190 חמשירים (שנבחרו מתוך 800 אשר פורסמו בעיתונות וברדיו) העוסקים בהוויית ארץ ישראל ב-50 השנים האחרונות.

הספר מבטא בצורה משעשעת, הומוריסטית וביקורתית את ישראל - ממשלותיה, הכנסת, הנשיא, חרדים, פלסטינאים, קורונה, נשים-גברים, חגים, דת ואמונה, ספורט, תרבות, אירועים שונים, אמנים, סלבריטאים, וגם כמה חריגים של רצינות ותוגה על מציאות חיינו. הודגשה עובדת היותו של החמשיר סוגה ספרותית-פיוטית כמו שאר סגנונות השירה השונים.

בפגישה השתתפו גם המאייר הווירטואוז **דני קרמן** שאיוריו מלווים את חמשירי הספר, וכן המוציאה לאור **ד"ר לאה צבעוני** הוצאת "צבעונים".

חפץ חיים

דווקא כאשר הייתה אורלי בשיא תנופתה כמדריכה פרצה מגפת הקורונה ועצרה את הכל. "הרגשתי שאין לי היכן להוציא את האנרגיות", היא מסבירה. "הבנתי שאני חייבת למצוא את הדרך לחזור לרקוד ולשמר את הידע של הרוקדים שלי ולכן יצרה מערך שידורים חיים בפיסבוק שהעניקו לרוקדים בארץ ובעולם תקווה והיכולת לשימור הידע".

במקביל לעבודתה כמרקידה, החלה אורלי לחבר ריקודים חדשים. עד היום חיברה כבר 18 ריקודים שהפכו לחלק מהרפרטואר הגדול של ריקודי עם ישראליים, והם נרקדים בהרקדות בכל הארץ וגם במקומות רבים ברחבי העולם.

על "חפץ חיים" היא מספרת:

הריקוד שחובר לשיר של **ירדנה ארזי**, זכה להצלחה גדולה מאוד בארץ ובעולם. את השיר הביאה לידיעתי אחת הרוקדות שלי מצפת - **לאה מזרחי** שהתקשרה בוקר אחד ואמרה: "אורלי את חייבת לבדוק האם השיר הזה תפוס בארגון המרקידים. אם לא... הוא מותאם בדיוק בשבילך. וכך היה.

אחרי מספר שעות שהשיר היה רשום על שמי ובעזרת עריכת השיר של חברי הטוב **אמיר כץ**, נולדו הצעדים כאילו יצאו מתוך הבטן שלי."

אורלי שמש נולדה בחיפה במאי 1976 ובשנת 1983 עברה משפחתה להתגורר בכרמיאל - "בירת ריקודי העם בישראל" משם התפתחה באופן טבעי אהבתה למחול.

בגיל צעיר הצטרפה ללהקת המחול "כרמי מחול כרמיאל" והתקדמה ללהקת הנוער וללהקה הבוגרת בהדרכתו של הכוראוגרף **דדו קראוס**.

הקסם אותו חוותה בלהקה, סלל את אהבתה ורצונה של אורלי לעסוק ולהתמקד בתחום זה גם בחייה הבוגרים. בגיל 18 אמורה הייתה להבחן ללהקת "שלום תל אביב" בניהולו של **גברי לוי ז"ל**, מלהקות המחול המובילות בארץ אך לצערה הרב, בעקבות תאונת דרכים, נאלצה לוותר על החלום. בעקבות התאונה חשבה כי לעולם לא תוכל לחזור לרקוד באופן מקצועי.

בשנת 2002, לאחר מספר שנים בתל אביב ובחול, חזרה אורלי לארץ לקיבוץ הגושרים, שם הכירה את בעלה ובשנת 2004 הקימה בקצרין שברמת הגולן בית ומשפחה. לאורלי שתי בנות - **שחר** (16) ו**רותם** (13).

בשנת 2009, בהפנינג שבועות בישוב קצרין, התקיימה הרקדה קהילתית בהנחיית **חיה שיפמן ז"ל**, מספרת אורלי: "שם הרגשתי איך הרצון והאהבה שלי לריקודי עם מתפרצת כמו לבה מהר געש ושדבר לא יעמוד בפני רצון זה".

עוד מספרת אורלי, כי במקביל לטיפולו כירופרק-טיקה, בהם עסקה, והשתלבות כרוקדת בהרקדתה של חיה שיפמן ז"ל, התגבש בה הרצון ללמוד את הנושא ולעסוק בו בצורה מקצועית.

בשנת 2010 נרשמה אורלי לקורס מדרכים בקמפוס שאים באוניברסיטת תל אביב בניהולו של **גדי ביטון** ומשם לקורס כוריאוגרפיה.

מרגע סיום הקורס וקבלת תעודת מדריכה, לקחה אורלי חלק פעיל בפסטיבלי המחול כרמיאל ואשדודאנס, מרתונים שונים ברחבי הארץ ובמחול אביב בשנת 2015 בבליגיה.

אורלי מקיימת, מזה מספר שנים, הרקדות מבוקשות ומצליחות לנשים - האחת בצפת והשניה בקריית מוצקין.

אורלי שמש

חפץ חיים

ריקוד: **אורלי שמש**
 לחן: **ירוסלב יעקובוביץ**
 מילים: **רחל שפירא**
 שירה: **ירדנה ארזי**
 משקל: 4/4
 צורה: בית אחד 4 חלקים.

חלק א': פנים למ"מ בתנועה ימינה.

1-8 פסיעה בימין ימינה תוך התרוממות על בהונות;
 שהייה; שיכול חילוף בשמאל ימינה; צעדת חילוף
 מהירה בשמאל בשיכול לפני ימין.

9-16 סיבוב ימינה על ק"מ בשתי פסיעות; שיכולים
 מצד אל צד החל בפתיחה בימין ימינה.

17-20 ימין ימינה; שיכול בשמאל מאחורי ימין; ימין
 ימינה תוך חצי סיבוב ימינה על רגל ימין; הפנים
 כלפי ח"מ: שיוף בשמאל לפנים ושמאלה.

21-24 כמו 17-20 החל בשמאל עם הפנים החוצה
 וסיום עם הפנים נכ"ש.

25-28 פסיעה בימין לפנים; כפיפה בשמאל לפני ימין;
 ימין במקום מאחור תוך הזדקפות; שהייה.

29-32 צעדת כפיפה לאחור בשמאל; צעדת חילוף
 מהירה בשמאל לפנים ופנייה שמאלה - הפנים
 למ"מ.

חלק ב': פנים למ"מ בתנועה ימינה.

1-4 כמו 17-20 בחלק א', בספירה 4 פונים ימינה
 (כתף שמאל למ"מ); נגיעת אצבעות שמאל
 על יד ימין (במקום השיוף).

5-8 כמו 1-4 החל בשמאל בתנועה למ"מ.

חפץ חיים

ראו אותי חונה בשטח מגודר
 ראו אותי צמא כהלך במדבר
 גשם עומד לרדת
 גשם עומד לרדת

אני נושא פני ברעש הנורא
 זוכר את פני האיש ופני הנערה
 גשם עומד לרדת
 גשם עומד לרדת

על הבקרים הקרים
 מתרפקים החיים החמים
 על הגשרים הצרים
 כוונות מחליפות כיוונים
 חפץ חיים ברוח הגוברת
 חפץ חיים בין סחף לשרב
 את העונות כולן האדמה נתנה
 ומה שהיא לקחה מפיל עלי אימה

גשם עומד לרדת
 גשם עומד לרדת
 אני נושא פני...

על הגשרים הצרים
 נשענים החיים החמים
 בין השירים הקצרים
 משלימים תיקונים אחרונים

חפץ חיים ברוח הגוברת
 חפץ חיים ברוח הגוברת

**"אחרי מספר
 שעות שהשיר
 היה רשום על
 שמי ובעזרת
 עריכת השיר
 של חברי הטוב
 אמיר כץ, נולדו
 הצעדים כאילו
 יצאו מתוך
 הבטן שלי."**

על יד שמאל; חילוף שיכול החל בימין ימינה על ק"מ; סיבוב ימינה בשתי פסיעות.

חלק ד'

1-4 שלושה צעדים למ"מ החל בימין; פניה ימינה על ימין (כתף שמאל למ"מ).

5-8 שלושה צעדים לאחור על ק"מ פנימי החל בשמאל; נגיעת אצבעות ימין על יד שמאל.

9-12 חילוף שיכול החל בימין ימינה כלפי ח"מ.

13-16 סיבוב ימינה על ק"מ בשלוש פסיעות החל בימין; שיכול בשמאל ימינה לפני ימין ופניה שמאלה הפנים למ"מ.

17-20 תוך הרמת ידיים למעלה: העברת משקל לימין; שהייה; העברת משקל לשמאל; שהייה.

21-24 פנייה שמאלה: פסיעה בימין וחצי סיבוב ימינה (כתף שמאל למ"מ); 2 פסיעות לאחור; הרמת שמאלה באוויר.

25-28 3 צעדים לפנים נכ"ש החל בשמאל; שהייה.

29-32 סיבוב ימינה על קו מעגל בשלושה צעדים; שיכול בשמאל.

בפעם השנייה של הריקוד חלק ד' חוזר עד סוף המנגינה.

9-16 הפנים למ"מ: צעדת כפיפה לפנים ולאחור החל בימין; חצי סיבוב ימינה ב-2 פסיעות (הגב למ"מ); צעדת כפיפה לאחור בימין.

17-30 במו 1-14 תוך יציאה אל ק"מ.

31-32 הפנים למ"מ: העברת משקל לימין ולשמאל (הכנה לחלק הבא).

חלק ג': הפנים בכ"ש.

1-4 שלושה צעדים בימין בכ"ש; פניית ציר על ימין ימינה.

5-8 שיכול חילוף החל בשמאל ימינה.

9-12 צעדת חילוף מהירה בשמאל בשיכול לפני ימין; סיבוב ימינה על ק"מ בשתי פסיעות.

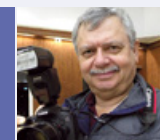
13-16 הפנים למ"מ: העברת משקל לימין ולשמאל; שיכול בימין מאחורי שמאל שמאלה; פתיחה בשמאל שמאלה.

17-24 שיכול חילוף החל בימין שמאלה; שיכול בימין שמאלה; פניית ציר על ימין ימינה; שתי פסיעות לאחור בשמאל (בכ"ש, כתף שמאל למ"מ).

25-32 פסיעה בשמאל לאחור; נגיעת אצבעות ימין

אלכס הובר מתעד במצלמתו את האירועים החשובים של ריקודי העם

החוויות של אלכס

הרוקדים חוגגים עם משה תלם בהגיעו לגבורות

ממשה (רבנו) ועד משה (תלם) - אין כמו משה... ואכן, משה תלם הוא מותג בריקודי העם שלנו. (ראו גם כאן: <http://magazines.rokdim.co.il/showart.php?lang=he&artid=541>) משה מוכר בכל העולם כ"חקלאי הרוקד", כשמו (תלם) כן הוא - שילוב מבריק של חקלאי שורשי שעדיין עובד בשדה ושהדריך והרקיד עשרות אלפי רוקדים במשך למעלה מ-50 שנה. מה הפלא שאת יום הולדתו ה-80 עם הגיעו לגבורות, חגג משה עם מאות מרוקדיו שהתכנסו יחדיו בקיבוץ העוגן לחגיגה של ריקודי עם בליווי התזמורת המיתולוגית של מעברות (איתה הקליט מאות ריקודי עם איתם אנו משתמשים עד היום בהרקדות) וכמובן בהמשך עם מוזיקה מוקלטת בניצוחם של **אייל קרבליק ומשה אורון**.

← את מסיבת יום ההולדת ארגנו חברים קרובים של משה והכל בהתנדבות.

עוגת יום ההולדת עם השפם המפורסם

במרכז המעגל ובמרכז העניינים

עם שפם מעל למיקרופון ועם שפם מתחת למיקרופון - השפם שהוא הסמל של משה

עם אביבה גפני

משה שואג על הרוקדים כמו בימים עברו

עם ישי מאיר והקלרינט

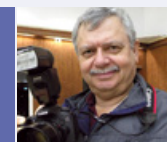

עם שלמה ממן

אלכס הובר מתעד במצלמתו את האירועים החשובים של ריקודי העם

החוויות של אלכס

שרה ושמוליק בר און, מארגני האירוע, עם חתן השמחה

כולנו הכרנו, כמעט את כל הרוקדים סביבנו, אם לא בשמות אז לפחות בפרצופים, וזכינו להעלות זיכרונות יפים מהתקופה בה רקדנו עם משה בהרקדות הגדולות של אוניברסיטאות של תל אביב ובר אילן, במרתונים הגדולים.

בעיקר זכורים לנו כנסי קיסריה של שישי-שבת עם קבלות השבת של שירה וחברותה, הריקודים על המרפסת של המרכז הימי, אל מול גלי הים התיכון ועד עלות השחר, האבטיחים שהביא מהשדה ושנאכלו לפני שהלכנו לישון לפנות בוקר לשעה קלה עד שהתעוררנו לצלילי חלילו של יז'ו ענבר ז"ל כדי להמשיך לרקוד כמעט עד צאת השבת.

היו אלה ימים יפים לכולנו...

משה מנצח על התזמורת ומנחה את הרוקדים כמו בימי קיסריה

החיוך על פני הרוקדים שאומר הכל

משה מוביל את הרוקדים כמו בימים ההם

גם יושבים-עומדים רקדו איתנו

עם משה אורון במרכז המעגל בהדגמת ריקוד

התמונה Alex Huber

פונה אל התזמורת וברקע הרוקדים

ואוו... איזה יופי של מעגלים וגם נותנים ידיים בריקוד

רגעים Alex Huber ©